

**ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (Δ.Υ.Π.Α)
Δ' ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΜΕΘΟΔΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ & ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ (Δ2)**

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ (ΕΠΑ.Σ.)

(Ν. 4763/20, ΦΕΚ Α' 254 / 21-12-2020, "Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης")

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Κοινωνικών Φροντιστών

Κωδικός: 406

ΕΠΑ.Σ.

Έκδοση 1.0 - Σεπτέμβριος 2023

Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης στην Ειδικότητα «Κοινωνικών Φροντιστών»
Συγγραφική Ομάδα Αφροδίτη Καπουράνη Μαρία Κορομηλή
Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης του οδηγού κατάρτισης: Παναγιώτης Μπαρμπαλέξης

Σημειώνεται ότι ο παρών Οδηγός Κατάρτισης βασίστηκε στον Πρότυπο Οδηγό Κατάρτισης των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ) Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. (Αριθμ. 086/1007778/Κ3/13.9.2023 Απόφαση Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.- ΦΕΚ 5478/Β/2023).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή.....	6
ΜΕΡΟΣ Α΄ -ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	8
1. Τίτλος ειδικότητας και Επαγγελματικός Τομέας.....	9
1.1 Τίτλος Ειδικότητας	9
1.2 Επαγγελματικός Τομέας	9
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	9
2.1 Ορισμός ειδικότητας.....	9
2.2 Αρμοδιότητες-Καθήκοντα.....	9
2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	10
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια σπουδών	10
3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής.....	10
3.2 Διάρκεια σπουδών.....	11
4. Χορηγούμενοι τίτλοι - Βεβαιώσεις - Πιστοποιητικά	11
5. Συναφείς Ειδικότητες	11
6. Εγγραφή σε άλλες εκπαιδευτικές δομές.....	12
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	12
8. Επαγγελματικά Δικαιώματα.....	13
9. Σχετική Νομοθεσία.....	14
10. Πρόσθετες Πηγές Πληροφόρησης.....	15
ΜΕΡΟΣ Β΄ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ	16
1. Σκοπός του προγράμματος μάθησης στην εκπαιδευτική δομή	17
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος μάθησης (Γνώσεις, Ικανότητες, Δεξιότητες)	17

ΜΕΡΟΣ Γ΄ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	24
Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	25
1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα	25
2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος μάθησης στην εκπαιδευτική δομή (θεωρητικής και εργαστηριακής)	27
2.1 ΤΑΞΗ Α΄	27
2.1.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	27
2.1.Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ	29
2.1.Γ. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	31
2.1.Δ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	32
2.1.Ε. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	33
2.2 ΤΑΞΗ Β΄	36
2.2.Α. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	36
2.2.Β. ΥΓΙΕΙΝΗ	37
2.2.Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	38
2.2.Δ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ-ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ	40
2.2.Ε. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	41
2.2.ΣΤ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	42
Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	44
3. Αναγκαίος και Επιθυμητός Εξοπλισμός, Μέσα Διδασκαλίας και Μέθοδοι Διδασκαλίας	44
3.1 Θεωρητική Εκπαίδευση	44
3.2 Εργαστήρια	45
3.3 Διδακτικά Βιβλία - Εκπαιδευτικό Υλικό	47
4. Διδακτική Μεθοδολογία	47

5. Υγεία και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης	48
5.1 Βασικοί Κανόνες Υγείας και Ασφάλειας	49
5.2 Μέσα ατομικής προστασίας	50
6. Προσόντα Εκπαιδευτικών	51
ΜΕΡΟΣ Δ΄ - ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΑ.Σ	53
1. Ο Θεσμός της Μαθητείας	54
2. Πρόγραμμα Μάθησης σε Εργασιακό Χώρο (Οδηγίες για τον/την μαθητευόμενο/η).....	54
3. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της μαθητευόμενου/ης.....	56
4. Φορείς υλοποίησης Μαθητείας.....	58
5. Έναρξη και υλοποίηση της Μαθητείας	58
6. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας του προγράμματος εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο	59
7. Οδηγίες για τον/την εργοδότη/τρια που προσφέρει θέση Μαθητείας.....	60
8. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού στην παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο	61
9. Πρόγραμμα Μάθησης σε Εργασιακό Χώρο.	63
9.1. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο.....	63
9.2 Αξιολόγηση προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο	72
10. Λειτουργία Γραφείων Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (Γ.Ε.Α.Σ)	72
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	74
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	76

Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης του προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «**Κοινωνικών Φροντιστών**» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της ειδικότητας, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο. Απευθύνεται κυρίως στα στελέχη σχεδιασμού, στους/στις εκπαιδευτικούς/τριες των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους – στις Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τους/τις μαθητές/τριες, αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, ιδιαίτερα για όσους/ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της μαθητείας. Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μία συστηματική βάση, η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας, αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος που στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική εκπαίδευση μιας ομάδας μαθητευόμενων. Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα, αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α'-Δ') Μέρη.

- Το Α' Μέρος παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τη συνάφεια με άλλες ειδικότητες, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια κατάρτισης των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τη δυνατότητα εγγραφής σε άλλες εκπαιδευτικές

δομές, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- Το Β' Μέρος εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους (ανά ενότητα) προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος Μαθητείας.

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες, μετά το πέρας της συνολικής τους εκπαίδευσης στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- Το Γ' Μέρος εστιάζεται στο περιεχόμενο και τη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής εκπαίδευσης, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.

Το Μέρος Γ' περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα καθώς και την περίληψη, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα της κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται σε μία σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως τον αναγκαίο εξοπλισμό, τους απαραίτητους κανόνες υγείας και ασφάλειας και την προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία.

- Το Δ' Μέρος εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της μαθητείας.

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της μαθητείας και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις μαθητευόμενους/ες, τους εργοδότες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, το πρόγραμμα μαθητείας στις ΕΠΑ.Σ, οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο και το ημερολόγιο μάθησης.

Ο Οδηγός Κατάρτισης στηρίχθηκε σε ένα σύνολο πηγών και κειμένων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων προγραμμάτων σπουδών των ειδικοτήτων, του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που αφορά στις ΕΠΑ.Σ Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α., καθώς και στον ισχύοντα Πρότυπο Οδηγό Κατάρτισης των *Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ) Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. (Αριθμ 086/1007778/Κ3/13.9.2023 Απόφαση Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.- ΦΕΚ 5478/Β/2023)*.

ΜΕΡΟΣ Α΄-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος ειδικότητας και Επαγγελματικός Τομέας

1.1 Τίτλος Ειδικότητας

Κοινωνικών Φροντιστών

1.2 Επαγγελματικός Τομέας

Υγεία-Πρόνοια-Ευεξία

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

Στην ειδικότητα «Κοινωνικών Φροντιστών» ο εργαζόμενος παρέχει προσωπική φροντίδα ή υποστήριξη σε άτομο που έχει ανάγκη σημαντικής φροντίδας ή υποστήριξης για σοβαρό ιατρικό λόγο.

2.1 Ορισμός ειδικότητας

Ο/Η **Κοινωνικός Φροντιστής** ορίζεται ο/η εργαζόμενος/η στον Ιδιωτικό Τομέα και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Κ.Α.Π.Η, Δήμοι, Δημοτικές - Αναπτυξιακές επιχειρήσεις, Φιλανθρωπικά σωματεία, Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Μ.Κ.Ο, κ.α.) που παρέχει κατ'οίκον Πρωτοβάθμια Κοινωνική Φροντίδα, καλύπτοντας σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού τις βασικές τους ανάγκες καθημερινής διαβίωσης. Οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού είναι ηλικιωμένοι και ΑΜΕΑ που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως, διαβιούν μοναχικά, έχουν χαμηλό εισόδημα και αντιμετωπίζουν κινδύνους απομόνωσης, αποκλεισμού, επιβίωσης και κινδυνεύουν να κάνουν χρήση ιδρυματικής φροντίδας και να υποστούν επιδείνωση της ποιότητας ζωής τους.

2.2 Αρμοδιότητες-Καθήκοντα

Ο/Η απόφοιτος της ειδικότητας «**Κοινωνικός Φροντιστής**» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/ καθήκοντα:

- Παρέχει υπηρεσίες σχετικά με την προσωπική υγιεινή του εξυπηρετούμενου στο χώρο διαβίωσης του, σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας.
- Παρέχει υπηρεσίες που αφορούν την καθαριότητα του χώρου διαμονής του εξυπηρετούμενου, σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας.
- Παρασκευάζει και προμηθεύεται φαγητό για τον εξυπηρετούμενο.
- Αναλαμβάνει τις εξωτερικές εργασίες που αφορούν την κάλυψη των βασικών αναγκών διαβίωσης του εξυπηρετούμενου.
- Υποστηρίζει την πολιτιστική, θρησκευτική και κοινωνική συμμετοχή και δραστηριοποίηση του εξυπηρετούμενου.

2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «**Κοινωνικών Φροντιστών**» μπορεί να εργαστεί στις Δημοτικές Επιχειρήσεις που είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και υπάγονται ως τέτοια στον εκάστοτε Δήμο, επίσης σε Αναπτυξιακές Δημοτικές επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί σε Καποδιστριακούς Δήμους και στα ΚΑΠΗ που είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου των Δήμων. Επίσης σε οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Ερυθρός Σταυρός) και Μ.Κ.Ο. (π.χ. Εταιρεία για τη Νόσο Alzheimer), ενώ πρόσφατα έχουν αρχίσει να εμφανίζονται στην αγορά και αντίστοιχες επιχειρήσεις καθαρά ιδιωτικού χαρακτήρα. Τέλος, μπορούν να δουλέψουν και στον Ιδιωτικό Τομέα σε επιχειρήσεις που παράσχουν υπηρεσίες «Κοινωνικού Λειτουργού» ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες κ.α.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια σπουδών

3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής

Δικαίωμα εγγραφής έχουν οι απόφοιτοι της υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή άλλου ισότιμου τίτλου σπουδών, ηλικίας έως είκοσι εννέα (29) ετών.

Εάν ο/η μαθητής/τρια είναι ανήλικος/η η εγγραφή του/της επικυρώνεται από τον/την κηδεμόνα του/της (ΚΥΑ αριθμ.102791/2021,ΦΕΚ 5832/Β/2021).

Στην Α΄ τάξη των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α εγγράφονται χωρίς εξετάσεις οι κάτοχοι απολυτηρίου Γυμνασίου ή άλλου ισότιμου τίτλου σπουδών.

Οι μαθητές/τριες με αναπηρίες ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, απαιτείται να προσκομίσουν τα απαραίτητα έγγραφα από τον αρμόδιο φορέα.

Στη Β΄ τάξη των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α εγγράφονται οι μαθητές/τριες που προάγονται από την Α΄ τάξη και απαιτείται: α) Το ατομικό δελτίο μαθητή/τριας, β) Ενεργή Σύμβαση Μαθητείας ή αποδεικτικό πραγματοποίησης τουλάχιστον (50) ημερών Προγράμματος Μάθησης σε εργασιακό χώρο έως την ημέρα εγγραφής. Τα παραπάνω δικαιολογητικά αντλούνται για κάθε μαθητή και μαθήτρια από το πληροφοριακό σύστημα της Δ.ΥΠ.Α ή αναζητούνται αυτεπάγγελτα από τα πληροφοριακά συστήματα e- ΕΦΚΑ και ΕΡΓΑΝΗ.

Ο/Η μαθητής/τρια ή ο/η κηδεμόνας του/της, αν είναι ανήλικος/η, επικυρώνει την εγγραφή του/της στην Α΄ ή τη Β΄ τάξη αντίστοιχα υπογράφοντας σχετικό έγγραφο με αυτοπρόσωπη παρουσία στην εκπαιδευτική μονάδα εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στην προκήρυξη εγγραφών κάθε έτους.

3.2 Διάρκεια σπουδών

Η φοίτηση στις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας είναι διετής και περιλαμβάνει Α΄ και Β΄ τάξη.

Τα προγράμματα Μαθητείας των ΕΠΑ.Σ. της Δ.ΥΠ.Α περιλαμβάνουν σε κάθε ειδικότητα «Πρόγραμμα Μάθησης στην Εκπαιδευτική Δομή» ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας και «Πρόγραμμα Μάθησης σε Εργασιακό Χώρο».

4. Χορηγούμενοι τίτλοι - Βεβαιώσεις - Πιστοποιητικά

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του Θεωρητικού και Εργαστηριακού μέρους των μαθημάτων στην Α΄ και Β΄ τάξη της ΕΠΑ.Σ., καθώς και του Προγράμματος Μάθησης σε εργασιακό χώρο, ο/η μαθητής/τρια λαμβάνει Βεβαίωση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, η οποία παρέχει τη δυνατότητα να λάβει μέρος στις εξετάσεις πιστοποίησης του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π) για τη λήψη Πτυχίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 3.

5. Συναφείς Ειδικότητες

Ι.Ε.Κ : Ειδικός Φροντίδας Ηλικιωμένων

Σημείωση: Τα ανωτέρω δεν υποδηλώνουν ισοτιμία τίτλων σπουδών.

6. Εγγραφή σε άλλες εκπαιδευτικές δομές

Οι πιστοποιημένοι/ες απόφοιτοι/ες των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α μπορούν να εγγράφονται στη Β΄ τάξη των ΕΠΑ.Λ., σε αντίστοιχο με την ειδικότητά τους τομέα. Η εγγραφή στη Β΄ Λυκείου (παρ.3 του άρθρου 42 ν.4763/2020, όπως ισχύει) γίνεται μετά την πιστοποίηση και χορήγηση πτυχίου ειδικότητας από τον ΕΟΠΠΕΠ.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) επίπεδα. Το Πτυχίο ΕΠΑ.Σ Μαθητείας Δ.ΥΠ.Α που χορηγείται στους/στις απόφοιτους/ες των ΕΠΑ.Σ. μετά από πιστοποίηση αντιστοιχεί στο τρίτο (3ο) από τα οκτώ (8) επίπεδα.¹

Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοίχισή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

Εικόνα 1. Τύποι Προσόντων

---

¹8 επίπεδα του Ε.Π.Π.: <https://nqf.gov.gr/index.php/ta-8-epipeda>

Αντιστοίχιση Ευρωπαϊκού & Ελληνικού Πλαισίου Προσόντων

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε. Πρόγραμμα ERASMUS+
(Δράσεις 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Σημείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, EQF-NCP).

<https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>

8. Επαγγελματικά Δικαιώματα

Δεν απαιτείται άδεια άσκησης επαγγέλματος για τον απόφοιτο της ειδικότητας «Κοινωνικών Φροντιστών». Για το περιβάλλον και το μέλλον ενασχόλησης ανατρέξτε στην ενότητα «Α2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα».

9. Σχετική Νομοθεσία

1. Ν.4763/2020 “Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις” (ΦΕΚ Α΄254/21.12.2020).
2. ΚΥΑ 102791/14.12.2021 των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, «Κατάρτιση Κανονισμού Λειτουργίας Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας του ΟΑΕΔ» (ΦΕΚ 5832 Β΄).
3. Ν. 4921/2022 (ΦΕΚ Α΄75) «Αναδιοργάνωση Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και διάγνωσης των αναγκών εργασίας και άλλες διατάξεις».
4. Οι διατάξεις του άρθρου 69 του Ν.4611/2019 (ΦΕΚ 73 Α΄/ 17.05.2019) «Ρύθμιση οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, τη Φορολογική Διοίκηση και τους Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, Συνταξιοδοτικές Ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων και άλλες διατάξεις.»
5. Οι διατάξεις του άρθρου 8 του Ν.3699/2008 (ΦΕΚ 199 Α΄/ 02/10/2008) «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.»
6. Ν. 2434/1996 (ΦΕΚ 188 Α΄/ 20.08.1996) «Μέτρα πολιτικής για την απασχόληση και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και άλλες διατάξεις».
7. Οι διατάξεις του άρθρου 3 του Ν.2336/95 (ΦΕΚ Α΄189/12.9.1995) «Ρύθμιση θεμάτων εποπτευομένων Οργανισμών του Υπουργείου Εργασίας και άλλες διατάξεις».
8. Π.Δ. 11/2022 (Α΄25) «Οργανισμός του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ).»
9. ΚΥΑ υπ΄ αριθμ. 49718/2021 (ΦΕΚ 3078/Β/2021) ΚΥΑ Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με μετατροπή των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας του ΟΑΕΔ του ν.3475/2006 σε ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας του ΟΑΕΔ του ν.4763/2020.

10. Η υπ' αριθμ. 57560/2021 (ΦΕΚ 3552/Β/2021) Απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Κριτήρια επιλογής μαθητών, για εισαγωγή στις Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας του ΟΑΕΔ του ν.4763/2020Β».

11. ΚΥΑ υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3/2021 των Υπουργών Οικονομίας - Ανάπτυξης & Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας» (ΦΕΚ 4146/ Β' /9-9-2021).

12. ΚΥΑ υπ' αριθμ.26544/2024 (ΦΕΚ/2050/Β/2024) των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Τροποποίηση της υπ' αρ. 102791/14-12-2021 κοινής απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων «Κατάρτιση Κανονισμού Λειτουργίας Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ) Μαθητείας του ΟΑΕΔ»).

10. Πρόσθετες Πηγές Πληροφόρησης

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με:

α) το επάγγελμα, συνδεθείτε με την ιστοσελίδα του [ΕΟΠΠΕΠ](#)

β) τα Επαγγελματικά Δικαιώματα, ανατρέξτε στην ιστοσελίδα του [ΕΟΠΠΕΠ](#) (Σχετικό Ν. 4254/2014 (Φ.Ε.Κ. 85/Α'/07-04-2014 άρθρο 1 Παράγρ. Η 1. 2. & Υ.Α. Α5/2005 (ΦΕΚ 749/Β'/19-05-1999), Υ.Α. Φ12/29247/Δ4 (ΦΕΚ 513/Β'/29-2-2016))

γ) τις εγγραφές στις ΕΠΑ.Σ Μαθητείας του ΟΑΕΔ, μεταβείτε στη σελίδα της [Επαγγελματικής Εκπαίδευσης](#)

ΜΕΡΟΣ Β΄ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

1. Σκοπός του προγράμματος μάθησης στην εκπαιδευτική δομή

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος μάθησης της ειδικότητας στην εκπαιδευτική δομή είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την επαγγελματική σταδιοδρομία στην ειδικότητα «**Κοινωνικών Φροντιστών**». Επιδιώκεται μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής εκπαίδευσης να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που είναι απαραίτητες για την άσκηση του τεχνίτη της ειδικότητας «**Κοινωνικών Φροντιστών**».

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος μάθησης (Γνώσεις, Ικανότητες, Δεξιότητες)

Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος μάθησης της ειδικότητας, οργανώνονται σε ενότητες και στοχεύουν στη συστηματική οργάνωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα αποκτήσουν οι μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Συγκεκριμένα για την ειδικότητα «**Κοινωνικών Φροντιστών**» διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων, όπως οργανώνονται στον κάτωθι πίνακα:

Πίνακας 1. Ενότητες Γενικών Προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ			
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΓΕΝΙΚΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
	Με την ολοκλήρωση του προγράμματος μάθησης στην εκπαιδευτική δομή, ο/η απόφοιτος/η θα είναι ικανός/η να:		
	Γνώσεις	Δεξιότητες	Ικανότητες
Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> γνωρίζει βασικούς κανόνες διασφάλισης υγιεινής	<ul style="list-style-type: none"> εφαρμόζει βασικούς κανόνες διασφάλισης υγιεινής	<ul style="list-style-type: none"> παρέχει υπηρεσίες προσωπικής υγιεινής

Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	<ul style="list-style-type: none"> γνωρίζει τρόπους, μεθόδους και υλικά καθαριότητας 	<ul style="list-style-type: none"> χρησιμοποιεί τρόπους, μεθόδους και υλικά για την καθαριότητα των χώρων στους οποίους εργάζεται 	<ul style="list-style-type: none"> παρέχει υπηρεσίες καθαριότητας
Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΦΑΓΗΤΟΥ	<ul style="list-style-type: none"> γνωρίζει βασικούς κανόνες και τρόπους παρασκευής και παροχής φαγητού 	<ul style="list-style-type: none"> εφαρμόζει βασικούς κανόνες και χρησιμοποιεί διάφορους τρόπους για την παρασκευή και παροχή φαγητού 	<ul style="list-style-type: none"> παρασκευάζει και παρέχει φαγητό
Δ. ΚΑΛΥΨΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> αναγνωρίζει τις βασικές κοινωνικές ανάγκες του ατόμου 	<ul style="list-style-type: none"> χρησιμοποιεί ποικίλους τρόπους για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών των ατόμων που εξυπηρετεί 	<ul style="list-style-type: none"> καλύπτει με τις ενέργειές του βασικές κοινωνικές ανάγκες των εξυπηρετούμενων του

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίζουν ή και θα είναι ικανοί/ες να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα σπουδών (μάθησης) της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 2. Επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος μάθησης στην εκπαιδευτική δομή, ο/η απόφοιτος/η θα είναι ικανός/η να:

**A. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ**

- Παρατηρεί προσεκτικά και καταγράφει αναλυτικά, καθαρά και με σαφήνεια τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν το βαθμό αυτοεξυπηρέτησης του ατόμου.
- Ανταλλάσσει συστηματικά και ισότιμα με τους συναδέλφους του τις πληροφορίες που έχουν καταγραφεί σχετικά με τις ικανότητες και τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου για να συναποφασίσουν και να επιλέξουν τον τρόπο παροχής της βοήθειας.
- Τηρεί και ενημερώνει ανελλιπώς αρχεία και τηρεί πλήρη εχεμύθεια και κάθε διάταξη εμπιστευτικότητας όσον αφορά τις πληροφορίες προσωπικών δεδομένων του εξυπηρετούμενου.
- Εφαρμόζει τους βασικούς κανόνες επικοινωνίας για να εμπνεύσει αίσθημα ασφάλειας και εμπιστοσύνης στον εξυπηρετούμενο και τον ενθαρρύνει ώστε να συμμετέχει ενεργά και ισότιμα στην προσωπική του υγιεινή.
- Ενημερώνεται συστηματικά για την παροχή υπηρεσιών και αγαθών που θα συνδράμουν στην ατομική υγιεινή του εξυπηρετούμενου.
- Προτείνει με ευγένεια και διακριτικότητα, σε συνεργασία με τους συναδέλφους, τον τρόπο υποστήριξης της ατομικής του υγιεινής.
- Εξηγεί επακριβώς και με σαφήνεια μαζί με τους συνεργάτες του τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας προκειμένου να εξασφαλίσει τη συγκατάθεση και τη μέγιστη δυνατή συμμετοχή του εξυπηρετούμενου στην ατομική του υγιεινή.
- Ρωτάει συγκεκριμένα και με σαφήνεια για να αξιολογήσει την κατανόηση των κανόνων από τον εξυπηρετούμενο που αφορούν την ατομική υγιεινή του.
- Ακολουθεί επιμελώς τις ενδεδειγμένες οδηγίες και τοποθετεί τον απαιτούμενο εξοπλισμό σε σημείο εύκολης πρόσβασης από τον εξυπηρετούμενο και από τον ίδιο.
- Ενθαρρύνει τον εξυπηρετούμενο να μετακινηθεί όσο το δυνατό πιο αυτόνομα και τον βοηθάει όπου του ζητηθεί κι όταν ο ίδιος το κρίνει απαραίτητο για να αποφευχθούν πιθανά ατυχήματα.
- Με σεβασμό, διακριτικότητα και σοβαρότητα υποστηρίζει τον εξυπηρετούμενο να βγάλει τα ρούχα του με τον πιο εύκολο και γρήγορο τρόπο.
- Ενθαρρύνει ευγενικά και καθοδηγεί υποστηρικτικά τον εξυπηρετούμενο να κάνει μπάνιο όσο το δυνατό πιο

	<p>αυτόνομα και παρεμβαίνει άμεσα όταν του ζητηθεί και όταν ο ίδιος το κρίνει απαραίτητο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βοηθάει επιμελώς, διακριτικά και με σεβασμό τον εξυπηρετούμενο να φορέσει καθαρά ρούχα, να καλλωπιστεί και να φροντίσει την ευπρεπή εμφάνιση του. • Παρατηρεί προσεκτικά και διακριτικά κάθε αλλαγή στη συμπεριφορά και την εμφάνιση του εξυπηρετούμενου και ενημερώνει έγκαιρα και λεπτομερώς τους συναδέλφους του. • Ελέγχει προσεκτικά την καθαριότητα και τις φθορές των επιλεγμένων ρούχων. • Φροντίζει με συνέπεια για το πλύσιμο, το σιδέρωμα, το μαντάρισμα κλπ. των ρούχων. • Τοποθετεί με τάξη τα ρούχα, στο κατάλληλο σημείο για να είναι προσβάσιμα τόσο στον ίδιο, όσο και στον εξυπηρετούμενο.
<p>B. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρατηρεί προσεκτικά τον χώρο που βρίσκεται ο εξυπηρετούμενος και τον οικιακό εξοπλισμό για να διαπιστώσει αν ανταποκρίνεται στις ανάγκες του και εντοπίζει πιθανές ελλείψεις. • Δημιουργεί κλίμα εμπιστοσύνης για να εκφράσει ο εξυπηρετούμενος τις ανάγκες τις προτιμήσεις και τις απόψεις του στην βελτίωση της καθημερινότητας του. • Εξετάζει προσεκτικά την κατάσταση των οικιακών συσκευών για να διαπιστώσει την ασφαλή λειτουργία τους. • Ανταλλάσσει συστηματικά και ισότιμα με τους συναδέλφους του τις πληροφορίες που έχουν καταγραφεί σχετικά με τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου για να επιλέξουν τον τρόπο παρέμβασης. • Εξηγεί επακριβώς και με σαφήνεια μαζί με τους συνεργάτες του τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας του χώρου προκειμένου να εξασφαλίσει τη συγκατάθεση και τη μέγιστη δυνατή συμμετοχή του εξυπηρετούμενου. • Εξασφαλίζει τη συνεργασία και τη συγκατάθεση του εξυπηρετούμενου για να παραλάβει τα χρήματα και να αγοράσει τα κατάλληλα προϊόντα για την καθαριότητα του χώρου του. • Τηρεί τους κανόνες υγιεινής και τις οδηγίες του εξυπηρετούμενου για να πραγματοποιήσει ευσυνείδητα τις οικιακές εργασίες.

	<ul style="list-style-type: none"> • Βεβαιώνεται ότι ο εξυπηρετούμενος τηρεί τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο του και φροντίζει για την έγκαιρη ενημέρωση των συναδέλφων και των ανωτέρων του • Παρατηρεί επιμελώς τον υπάρχοντα ιματισμό και συγκεντρώνει στοιχεία για να βοηθήσει στις ανάγκες του εξυπηρετούμενου. • Διασφαλίζει την λήψη επαρκών στοιχείων μέσω της επικοινωνίας με τον εξυπηρετούμενο για τη φροντίδα του ιματισμού του και σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες υγιεινής.
Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΦΑΓΗΤΟΥ	<ul style="list-style-type: none"> • Λαμβάνει συστηματικά οδηγίες και πληροφορίες από τους συναδέλφους του για τις διατροφικές ανάγκες του εξυπηρετούμενου. • Δημιουργεί κλίμα εμπιστοσύνης και ασφάλειας ώστε να εκφράσει ο εξυπηρετούμενος τις προτιμήσεις και ανάγκες του σχετικά με τη σίτισή του και να δώσει τη συναίνεση του. • Παρατηρεί συστηματικά και προσεχτικά την καταλληλότητα του οικιακού εξοπλισμού για να παρασκευάσει το φαγητό. • Ανταλλάσσει και επεξεργάζεται συστηματικά με τους συναδέλφους τις πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί για να επιλεγεί ο τρόπος που εξασφαλίζεται η σίτιση του εξυπηρετούμενου. • Παρατηρεί ανελλιπώς και καταγράφει συστηματικά την ποσότητα και την καταλληλότητα των απαιτούμενων υλικών για τη παρασκευή γευμάτων. • Δημιουργεί κλίμα εμπιστοσύνης για να εξασφαλίσει τη συγκατάθεση του εξυπηρετούμενου, να παραλάβει τα χρήματα και να αγοράσει τα συμφωνημένα είδη. • Τηρεί τους κανόνες υγιεινής στη μεταφορά των τροφίμων και τους ενδεδειγμένους τρόπους συντήρησης τους και ενημερώνει απλά και κατανοητά τον εξυπηρετούμενο για την τήρηση των κανόνων αυτών. • Συλλέγει συστηματικά πληροφορίες για την παροχή δωρεάν τροφίμων ή φαγητού. • Φροντίζει επιμελώς για την καθαριότητα του εξοπλισμού, των σκευών και των υλικών για να τα χρησιμοποιήσει στην παρασκευή του φαγητού. • Ακολουθεί με ακρίβεια τις οδηγίες μαγειρικής και ενθαρρύνει τον εξυπηρετούμενο να συμμετέχει όταν αυτό είναι δυνατό. • Σερβίρει ευγενικά και γρήγορα το φαγητό και με επιμέλεια ταΐζει τον εξυπηρετούμενο όταν του ζητηθεί.

**Δ. ΚΑΛΥΨΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ**

- Λαμβάνει υπόψη του την γενική κατάσταση υγείας του εξυπηρετούμενου για να διαπιστώσει την ικανότητα του στην διεκπεραίωση των εξωτερικών συναλλαγών.
- Προτείνει με τους συναδέλφους του και αποφασίζουν μαζί με τον εξυπηρετούμενο τον τρόπο, το χρόνο και τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για να διεκπεραιωθούν οι εξωτερικές συναλλαγές και τον τρόπο που θα συμμετέχει ο ίδιος.
- Ενημερώνεται συστηματικά για τις πηγές οικονομικής ενίσχυσης και μαζί με τους συναδέλφους βοηθούν τον εξυπηρετούμενο να τη διεκδικήσει.
- Δημιουργεί και διατηρεί κλίμα εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τον εξυπηρετούμενο και του μεταφέρει απλές γνώσεις, τεχνικές και δεξιότητες για να καλύπτει με αποτελεσματικό τρόπο τις ανάγκες του.
- Διασφαλίζει με τρόπο ξεκάθαρο και νόμιμο την εξουσιοδότηση του εξυπηρετούμενου να διαχειριστεί τα χρήματα του για να εξασφαλίσει υπηρεσίες και αγαθά που αφορούν τις ανάγκες διαβίωσης του.
- Εντοπίζει και διασφαλίζει επικοινωνία και συνεργασία τις πηγές που μπορεί να προμηθευτεί προϊόντα για τον εξυπηρετούμενο σε συνάρτηση με την οικονομική του κατάσταση για την οποία ενημερώνεται συστηματικά από τον αρμόδιο συνάδελφο.
- Τηρεί τους κανόνες υγιεινής για τη μεταφορά και την τοποθέτηση των ειδών πρώτης ανάγκης στο χώρο διαμονής του εξυπηρετούμενου.
- Διασφαλίζει την καλή συνεργασία με τον εξυπηρετούμενο, ενημερώνοντας τον λεπτομερώς για τις οικονομικές συναλλαγές κατά την αγορά των ειδών.
- Τηρεί τους βασικούς κανόνες επικοινωνίας και ρωτά απλά και κατανοητά τον εξυπηρετούμενο για τα κοινωνικά, πολιτιστικά και θρησκευτικά ενδιαφέροντα του και τα καταγράφει αναλυτικά και συστηματικά.
- Λαμβάνει συστηματικά και σε τακτά χρονικά διαστήματα πληροφορίες από φορείς και οργανώσεις για τη λειτουργία των προγραμμάτων τους στα οποία ενδείκνυται η συμμετοχή του εξυπηρετούμενου και τον ενθαρρύνει να συμμετέχει παρέχοντας την ανάλογη ψυχολογική υποστήριξη.
- Με σεβασμό στην προσωπικότητα και τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου αξιολογεί και ιεραρχεί τις δραστηριότητες που εντάσσονται στα ενδιαφέροντα του.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ελέγχει την ασφαλή μεταφορά του εξυπηρετούμενου προτείνοντας τα ενδεδειγμένα μέσα μετακίνησής του. • Ελέγχει την ασφαλή μεταφορά του εξυπηρετούμενου εκτός του χώρου διαμονής καταγράφοντας τα μέσα μετακίνησης που ενδείκνυται να χρησιμοποιήσει (ο εξυπηρετούμενος). • Ευαισθητοποιεί το οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον, παρέχοντας τις κατάλληλες πληροφορίες για τις ψυχολογικές-συναισθηματικές και πνευματικές ανάγκες-ικανότητες του εξυπηρετούμενου. • Δημιουργεί φιλική ατμόσφαιρα και κατευθύνει την συζήτηση με τον εξυπηρετούμενο σε θέματα γενικού ενδιαφέροντος και σε δημιουργικές δραστηριότητες. • Τηρεί τους κανόνες ασφαλείας για τη μεταφορά και παραμονή του εξυπηρετούμενου στους χώρους προορισμού και καλής επικοινωνίας με σκοπό τη ψυχαγωγία του.
--	---

ΜΕΡΟΣ Γ΄ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Κοινωνικών Φροντιστών» με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε) καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μαθησιακή ενότητα (μάθημα) και ανά τάξη.

ΤΑΞΗ		Α΄			Β΄		
A/A	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ (ΜΑΘΗΜΑΤΑ)	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
*1.	ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	2		2	2		2
*2.	ΙΣΤΟΡΙΑ	1		1			
*3.	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΑΛΓΕΒΡΑ)	2		2	1		1
*4.	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ)	1		1	1		1
*5.	ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ (ΦΥΣΙΚΗ)	1		1	1		1
*6.	ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ (ΧΗΜΕΙΑ)				1		1
*7.	ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ (ΒΙΟΛΟΓΙΑ)				1		1
*8.	ΑΓΓΛΙΚΑ	1		1	1		1
9.	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	2		2			
10.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ - ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	2		2			
11.	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	1		1			
12.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	1		1			
13.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2	8	10	1	8	9
14.	ΥΓΙΕΙΝΗ				2		2
15.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ				1		1

16.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ-ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ				1		1
17.	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ				1		1
18.	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ				2		2
ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ		16	8	24	16	8	24

*Τα ανωτέρω μαθήματα ακολουθούν οι Απόφοιτοι Γυμνασίου. Μαθητές οι οποίοι εγγράφονται στις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. έχοντας ολοκληρώσει τη φοίτησή τους σε ΕΠΑΣ ή ΓΕΛ απαλλάσσονται της παρακολούθησης των μαθημάτων αυτών.

Σχετικά με τη διδακτέα ύλη των μαθημάτων Γενικής Παιδείας ισχύουν τα οριζόμενα για τη διδακτέα ύλη των μαθημάτων Γενικής Παιδείας στην Α' τάξη ΕΠΑΛ.

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος μάθησης στην εκπαιδευτική δομή (θεωρητικής και εργαστηριακής)

2.1 ΤΑΞΗ Α΄

2.1.A. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Ο στόχος του μαθήματος ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ είναι να μπορέσουν οι μαθητές να γνωρίσουν βασικά πράγματα τα οποία θα πρέπει να προσφέρουν σε έναν άνθρωπο που έχει τραυματιστεί ή έχει πάθει κάποιο ατύχημα ώσπου να του δοθεί μια Ιατρική ή Νοσοκομειακή φροντίδα. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα γνωρίσουν τον τρόπο που πρέπει να δράσουν, με ταχύτητα και υπευθυνότητα, και χωρίς τον κίνδυνο να κάνουν κάποιο μεγαλύτερο κακό στον/στην τραυματία. Θα κατανοήσουν επίσης ότι δεν θα πρέπει ποτέ να επεμβαίνουν για βοήθεια κάποιου/κάποιας τραυματία εάν πρώτα δεν έχουν κάνει τη σωστή διάγνωση.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. Το ποιες είναι οι λοιμώξεις του ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού συστήματος και ποια τα συμπτώματά τους.
- β. Το τι μέτρα πρέπει να πάρουν για να βοηθήσουν τον πάσχοντα και τι οδηγίες θα δώσουν μέχρι να έρθει βοήθεια.
- γ. Το τι είναι το οξύ πνευμονικό οίδημα και ποια τα συμπτώματά του άλλα και ποιες πρώτες βοήθειες μπορούμε να δώσουμε στον πάσχοντα.
- δ. Το τι είναι η χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, ποια τα συμπτώματά της και ποιες πρώτες βοήθειες μπορούμε να δώσουμε στον πάσχοντα.
- ε. Τους μηχανισμούς μιας αλλεργικής αντίδρασης, την αιτιολογία του άσθματος, τα συμπτώματα και ποιες πρώτες βοήθειες μπορούμε να δώσουμε στον πάσχοντα σε περίπτωση κρίσης.
- στ. Τις αιτίες που μπορούν να προκαλέσουν απόφραξη των αεροφόρων οδών, τα συμπτώματα και ποιες πρώτες βοήθειες μπορούμε να δώσουμε στον πάσχοντα σε αυτή την περίπτωση.

- ζ. Το πώς γίνεται η τεχνητή αναπνοή, τι είναι η τραχειοτομή και πότε αυτή γίνεται.
- η. Τις αιτίες που μπορούν να προκαλέσουν πνευμονική εμβολή, τα συμπτώματα, ποιες πρώτες βοήθειες μπορούμε να δώσουμε στον πάσχοντα σε αυτή την περίπτωση καθώς και τι οδηγίες μπορούμε να δώσουμε μέχρι να έρθει βοήθεια.
- θ. Τις αιτίες που μπορούν να προκαλέσουν υπεραερισμό, ποια είναι τα συμπτώματα, ποιες πρώτες βοήθειες μπορούμε να δώσουμε στον πάσχοντα σε αυτή την περίπτωση καθώς και τι οδηγίες μπορούμε να δώσουμε μέχρι να έρθει βοήθεια.
- ι. Το ποιες είναι οι αιτίες που μπορούν να προκαλέσουν ένα θερμικό/χημικό/ηλεκτρικό έγκαυμα, ποια είναι τα συμπτώματα, τι μέτρα πρέπει να πάρουν για να βοηθήσουν τον πάσχοντα καθώς και τι μέτρα πρόληψης πρέπει να παίρνουμε για να αποφεύγουμε τα διάφορα εγκαύματα.
- ια. Το ποιες είναι οι αιτίες που μπορούν να προκαλέσουν μια θερμική εξάντληση, τα συμπτώματα που εμφανίζει, τι μέτρα πρέπει να πάρουν για να βοηθήσουν τον πάσχοντα και τι οδηγίες θα δώσουν μέχρι να έρθει βοήθεια.
- ιβ. Το ποιες είναι οι αιτίες που μπορεί να προκληθεί πνιγμός μετά από είσοδο νερού στους πνεύμονες, ποια είναι συμπτώματα του και τι μέτρα πρέπει να πάρουν για να βοηθήσουν κάποιον σε περίπτωση πνιγμού.
- ιγ. Το ποιες είναι οι αιτίες που μπορούν να προκαλέσουν μια εξωτερική αιμορραγία, πως αντιδρά ο οργανισμός για να σταματήσει το αίμα, να αντιμετωπίσει την τοπική λοίμωξη και να αναπληρώσει το χαμένο αίμα όπως και τι μέτρα πρέπει να πάρουν για να βοηθήσουν τον πάσχοντα.
- ιδ. Το ποιες είναι οι αιτίες που μπορούν να προκαλέσουν μια εσωτερική αιμορραγία, τι κίνδυνοι υπάρχουν μετά από μια εσωτερική αιμορραγία και τι μέτρα πρέπει να πάρουν για να βοηθήσουν τον πάσχοντα.
- ιε. Καταστάσεις που μπορούν να προκαλέσουν καταπληξία, ποια συμπτώματα έχει ο πάσχοντας και τι μέτρα πρέπει να πάρουν για να βοηθήσουν τον πάσχοντα.
- ιστ. Το ποιες είναι οι αιτίες που μπορούν να προκαλέσουν εισρόφηση ξένου σώματος ή τροφής σε λάρυγγα και τραχεία, πώς μπορούμε να αφαιρέσουμε το ξένο σώμα από το λάρυγγα ή την τραχεία ενός βρέφους ή παιδιού καθώς επίσης τι είναι η τραχειοστομία και πότε γίνεται.
- ιζ. Το τι είναι η απώλεια της συνείδησης, τη σχέση που υπάρχει μεταξύ του επιπέδου της συνείδησης και της φυσιολογικής δραστηριότητας του εγκεφάλου, τα αίτια που μπορούν συνήθως να

προκαλέσουν απώλεια της συνείδησης και τι πρώτες βοήθειες μπορούμε να δώσουμε στον πάσχοντα.

- ιη. Το τι είναι ο σφυγμός και τη σχέση που υπάρχει μεταξύ του σφυγμού και της αντλητικής λειτουργίας της καρδιάς. Ακόμη θα μάθουν πώς γίνεται η ψηλάφηση του σφυγμού της καρωτίδας και πως βρίσκουμε τον κερκιδικό σφυγμό όπως και ποια είναι η φυσιολογική συχνότητα του σφυγμού στα διάφορα άτομα ανάλογα με την ηλικία.
- ιθ. Τους λόγους που η αναπνοή είναι ζωτική λειτουργία του οργανισμού, ποιες πρώτες βοήθειες θα δώσουμε σε περίπτωση διακοπής αερισμού των πνευμόνων και ποιες οδηγίες θα δώσουμε στον πάσχοντα μέχρι να έρθει βοήθεια.
- κ. Το πώς δημιουργείται ο καρδιακός παλμός και γιατί ο μόνος αξιόπιστος τρόπος για να δούμε αν λειτουργεί η καρδιά είναι ο καρωτιδικός σφυγμός.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2   Ε: 0   Σ: 2

2.1.B. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Στόχος του μαθήματος ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ είναι οι μαθητές να έρθουν σε επαφή με την κατασκευή-δομή και τον τρόπο λειτουργίας του ανθρώπινου οργανισμού. Ειδικότερα, στο μάθημα αυτό θα γνωρίσουν τα μέρη και τα όργανα του κάθε συστήματος με απώτερο στόχο την βαθύτερη κατανόηση του μηχανισμού λειτουργίας του κάθε συστήματος σε επίπεδο φυσιολογίας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. Τα μέρη από τα οποία αποτελείται ένα κύτταρο.
- β. Τη σύσταση του ενδοκυττάριου και εξωκυττάριου υγρού και τη σημασία αυτών για τις λειτουργίες του ανθρώπινου οργανισμού.

- γ. Τους μηχανισμούς διάχυσης και ενεργητικής μεταφοράς.
- δ. Τη λειτουργία των ερυθρών και λευκών αιμοσφαιρίων, τα είδη αυτών, τις διαφορές τους, τις ομάδες αίματος και τον μηχανισμό πήξης του αίματος.
- ε. Την ανατομία και τη λειτουργία της καρδιάς, γνωρίζοντας πως γίνεται η μικρή και η μεγάλη κυκλοφορία του αίματος.
- στ. Τη δομή, τα μέρη του αναπνευστικού συστήματος και τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η αναπνοή διαμέσου των πνευμόνων.
- ζ. Τη δομή και τον τρόπο με τον οποίο σχηματίζεται ο γαστρεντερικός σωλήνας.
- η. Τον τρόπο με τον οποίο τα διάφορα υγρά που παράγουν τα όργανα του πεπτικού συμβάλλουν στη πέψη των τροφών.
- θ. Τα μέρη του ερειστικού συστήματος δηλαδή τους τύπους των οστών, το σκελετό και τις αρθρώσεις.
- ι. Τα τμήματα του μυϊκού συστήματος, να αναγνωρίζουν τις λείες και τις γραμμωτές μυϊκές ίνες και την αποστολή τους και γενικότερα τις ομάδες των μυών που απαρτίζουν το μυϊκό σύστημα του ανθρώπου.
- ια. Τα μέρη και τους τύπους των νευρικών κυττάρων, τη λειτουργία του αισθητικού και κινητικού σκέλους του νευρικού συστήματος και τέλος τις λειτουργίες της παρεγκεφαλίδας
- ιβ. Τη λειτουργική διαφορά ανάμεσα στο συμπαθητικό και το παρασυμπαθητικό σύστημα.
- ιγ. Τη δομή και τα μέρη διαφόρων αισθητηρίων οργάνων και ακολούθως το τρόπο λειτουργίας των διαφόρων αισθήσεων.
- ιδ. Τη δομή και τα μέρη του ουροποιητικού συστήματος καθώς και τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η παραγωγή των ούρων από τους νεφρούς.
- ιε. Τη σημασία και τη χρησιμότητα των διαφόρων ορμονών για την εύρυθμη λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού, τη δομή και τα μέρη του γεννητικού συστήματος του άντρα και τη δομή και τα μέρη του γεννητικού συστήματος της γυναίκας

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.1.Γ. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Στόχος του μαθήματος ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ είναι η γνωριμία των μαθητών με την επιστήμη της φαρμακολογίας, δίνοντας έμφαση στην κατανόηση της βασικής χρήσης των φαρμάκων ως φαρμακολογικά ενεργές δραστικές ουσίες. Οι μαθητές αναμένεται να είναι σε θέση να διακρίνουν την ταξινόμηση των φαρμάκων ανάλογα με το σύστημα του οργανισμού στο οποίο δρουν, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για θεραπευτικούς λόγους.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. Την προέλευση – μορφές και ονομασία φαρμάκων
- β. Τις οδούς χορήγησης των φαρμάκων
- γ. Τις κατάλληλες δόσεις χορήγησης,
- δ. Τους υποδοχείς και τις αντιδράσεις των φαρμάκων με αυτούς,
- ε. Τις ιδιότητες των φαρμάκων και τα θεραπευτικά τους αποτελέσματα,
- στ. Τους παράγοντες που επηρεάζουν τη δράση των φαρμάκων (όπως η ηλικία και το βάρος, η συνύπαρξη άλλων ασθενειών, οι συνέργεια και ο ανταγωνισμός με άλλες φαρμακευτικές ουσίες κ.α.),
- ζ. Τις βασικές αρχές της φαρμακοκινητικής (απορρόφηση, κατανομή, μεταβολισμός απέκκριση),
- η. Τα φάρμακα του κεντρικού νευρικού συστήματος, όπως ηρεμιστικά-υπνωτικά, ψυχοτρόπα, αντιεπιληπτικά, αναισθητικά και αναλγητικά,
- θ. Τα φάρμακα του κυκλοφορικού συστήματος, όπως καρδιοτονωτικά, αντιρρυθμικά, αντιστηθαγικά,
- ι. Τα φάρμακα του πεπτικού συστήματος, όπως αντιεμετικά, αντιόξινα, καθαρτικά, αντιδιαρροϊκά
- ια. Τα φάρμακα του ουροποιητικού συστήματος,
- ιβ. Τα φάρμακα του αιμοποιητικού συστήματος, όπως αντιαναιμικά, αντιπυκνωτικά,

- ιγ. Τα φάρμακα που δρουν στο ανοσοολογικό σύστημα,
- ιδ. Τα αντιβιοτικά και χημειοθεραπευτικά (αντικαρκινικά) φάρμακα,
- ιε. Τα απολυμαντικά – αντισηπτικά και αντιμυκητιασικά φάρμακα,
- ιστ. Τα φάρμακα που λειτουργούν στο αυτόνομο νευρικό σύστημα (Α.Ν.Σ.) όπως μυοχαλαρωτικά, αντιυερτασικά κ.α.
- ιζ. Τις βιταμίνες.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 1 Ε: 0 Σ: 1

2.1.Δ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Στόχος του μαθήματος ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ είναι η εκπαίδευση των μαθητών σε όλες τις πτυχές της ειδικότητας, ώστε να μπορούν να παρέχουν αποτελεσματική και αρμονική υποστήριξη στους εξυπηρετούμενους τους με βάση τις αρχές και αξίες της Κοινωνικής Εργασίας, να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες μεθόδους και τεχνικές για τη διεξαγωγή της εργασίας τους και να βασίζονται στην επιστημονική και εμπειρική τεκμηρίωση.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. Την έννοια και το αντικείμενο της Κοινωνικής Εργασίας,
- β. Την ιστορική αναδρομή Κοινωνικής Εργασίας και τους ορισμούς,
- γ. Τους τομείς άσκησης της Κοινωνικής Εργασίας
- δ. Τις δεξιότητες και τεχνικές στην πρακτική της Κοινωνικής Εργασίας
- ε. Τις αρχές και αξίες της Κοινωνικής Εργασίας
- στ. Τους εξυπηρετούμενους των κοινωνικών υπηρεσιών

ζ. Τις μεθόδους Κοινωνικής Εργασίας και Διαμεθοδική Κοινωνική Εργασία

η. Την κοινωνική εργασία βασισμένη την τεκμηρίωση

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα:

Θ: 1 Ε: 0 Σ: 1

2.1.Ε. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Στόχος του μαθήματος ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ είναι να έχουν γνώση οι μαθητές των βασικών αρχών της νοσηλευτικής, να αναγνωρίζουν ποιες είναι αυτές και να μπορούν να τις εφαρμόζουν στο εργαστηριακό μάθημα

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. Τις Νοσηλευτικές εφαρμογές στην Αρχαία Ελλάδα του Ιπποκράτη, στην Ινδία, στη Κίνα, στους χριστιανικούς χρόνους, στη νεότερη εποχή και ειδικότερα τη Νοσηλευτική στην Ελλάδα, ώστε να υπάρξει μία συνέχεια του Νοσηλευτικού επαγγέλματος.
- β. Τα προσόντα που πρέπει να έχουν και να καλλιεργήσουν, ώστε να κατέχουν την κατάλληλη συμπεριφορά ως προς τον άρρωστο, τον/την γιατρό, τους συναδέλφους και τους συνεργάτες.
- γ. Τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους, ώστε να μην βλάψουν ούτε τον άρρωστο ούτε τον εαυτό τους.
- δ. Την καλή σχέση με τον άρρωστο, τον/την γιατρό, τον/την προϊστάμενο/η, τον/την υπεύθυνο/η και τους υπόλοιπους συνεργάτες, γιατί αυτό συμβάλλει στη καλύτερη διαγνωστική και θεραπευτική διαδικασία.
- ε. Την αναγκαιότητα της νοσηλευτικής στολής στην εκτέλεση του Νοσηλευτικού έργου.
- στ. Το τι είναι Νοσηλευτική και ποια η σχέση της με την υγεία και την ασθένεια.

- ζ. Το υγειονομικό σύστημα της χώρας μας, μέσα στο οποίο θα εκπαιδευτούν και θα εργαστούν , ως μελλοντικοί Νοσηλευτές/τριες.
- η. Το σκοπό, τη διαίρεση, την οργάνωση, και τη διοίκηση των Νοσοκομείων για καλύτερη απόδοση στην εργασία τους.
- θ. Τους σκοπούς των εξωτερικών ιατρείων, τη σημασία της υποδοχής με κατανόηση, ενδιαφέρον, προσοχή, προθυμία και αγάπη ως προς το επάγγελμα, ώστε ο άρρωστος να νιώθει ασφάλεια και εμπιστοσύνη.
- ι. Το τι πρέπει να κάνουν με τον ερχομό του αρρώστου στα Εξωτερικά Ιατρεία και τη διαδικασία εισόδου.
- ια. Τους τύπους των ιατρικών εξετάσεων και τις θέσεις κατά σύστημα και όργανο.
- ιβ. Τις εφαρμογές της ασηψίας, της αντισηψίας, της αποστείρωσης στη Νοσηλευτική και τους κανόνες χρήσης αποστειρωμένου υλικού με σκοπό την πρόληψη λοιμωδών Νοσημάτων και την επιμόλυνση των τραυμάτων αλλά και άλλων καταστάσεων.
- ιγ. Το νοσηλευτικό ιστορικό και τη Νοσηλευτική διεργασία, καθώς και τις ανάγκες του αρρώστου γιατί σύμφωνα με αυτές θα παρέχεται νοσηλευτική φροντίδα.
- ιδ. Τη σημασία της σταθερότητας των ζωτικών σημείων, την ακριβή μέτρηση αυτών, στη διάγνωση και εκτίμηση της κατάστασης του αρρώστου, τα αίτια διαταραχής και τους τύπους.
- ιε. Τη σειρά εργασίας όλο το 24ωρο, ώστε να επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός στην ομάδα εργασίας και εξοικονόμηση χρόνου.
- ιστ. Την ατομική καθαριότητα του αρρώστου.
- ιζ. Τη σημασία της διατροφής στη θεραπεία του αρρώστου και να βοηθήσουν σε αυτό με την ετοιμασία και βοήθεια για φαγητό με τις γνώσεις τους στη διατροφή με ρινογαστρικό καθετήρα ή από γαστροστομία.
- ιη. Τη σημασία του φαρμάκου στη θεραπεία, τη δόση, τον τρόπο χορήγησης και τα χρονικά διαστήματα, τη σημασία της χορήγησης ορών και τον τρόπο χορήγησης των φαρμάκων.
- ιθ. Τη χρησιμότητα της μετάγγισης στη θεραπευτική αντιμετώπιση κυρίως χειρουργικών περιστατικών και άλλων και τις αντιδράσεις, που μπορούν να εμφανιστούν κατά τη μετάγγιση ή αμέσως μετά ή έπειτα από ένα χρονικό διάστημα.

- κ. Τη φυσιολογία του πεπτικού, τις ανωμαλίες της απεκκριτικής λειτουργίας του εντέρου, τη συμβολή του στη διάγνωση της αρρώστιας και της θεραπευτικής αγωγής, με ειδικές γνώσεις για τα θέματα του Ουροποιητικού και να γνωρίζουν τα νοσηλευτικά μέτρα στην εφαρμογή υπόθετου, σωλήνα αερίων και υποκλυσμών.
- κα. Τη φυσιολογία του δέρματος, να κατανοήσουν πως δημιουργείται η κατάκλιση, τα προφυλακτικά μέτρα και ποια είναι η θεραπευτική αγωγή για να την εφαρμόσουν.
- κβ. Την ευρεία εφαρμογή των ραδιοϊσοτόπων για διαγνωστικό και θεραπευτικό σκοπό, ώστε να τηρούν με αυστηρότητα τα λαμβανόμενα νοσηλευτικά μέτρα.
- κγ. Τον πόνο, τα είδη, τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις, τις νοσηλευτικές αρχές περιποίησης του χειρουργικού τραύματος και των εγκαυμάτων, την τήρηση των κανόνων που αφορούν χειρισμό αποστειρωμένων ειδών καθώς και για τα είδη προεγχειρητικής και μεταεγχειρητικής φροντίδας, εάν ο άρρωστος που προετοιμάζεται για χειρουργική επέμβαση ή νοσηλεύεται μετά από αυτή, έχει ιδιαίτερα νοσηλευτικά προβλήματα που μπορεί να οδηγήσουν σε επιπλοκές.
- κδ. Τα μέτρα προστασίας από τα λοιμώδη νοσήματα για καλύτερη παροχή νοσηλευτικής φροντίδας και τη δική τους προστασία.
- κε. Το τι είναι θάνατος και ποια είναι τα σημεία, που η ζωή πλησιάζει προς το τέλος, ποια η ψυχολογία και ποιες οι ανάγκες του και ποιος ο ρόλος τους στην οικογένεια του αρρώστου.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 8 Σ: 10

2.2 ΤΑΞΗ Β΄

2.2.A. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Ο στόχος του μαθήματος ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ είναι η εκπαίδευση των μαθητών σε θέματα νοσηλευτικής φροντίδας αρρώστων με προβλήματα του πεπτικού συστήματος, αναπνευστικού συστήματος, κυκλοφορικού συστήματος, τεχνικές νοσηλευτικών διαδικασιών κατά τη χορήγηση φαρμάκων και κατά την διενέργεια παρακεντήσεων και βιοψιών, καθώς και τη νοσηλευτική φροντίδα αρρώστων στο τελικό στάδιο της ζωής.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. Τη νοσηλευτική φροντίδα του αρρώστου και τα μέτρα σε κάθε περίπτωση για προβλήματα του πεπτικού συστήματος (φλεγμονές στοματικής κοιλότητας, κίρσοι οισοφάγου, πεπτικό έλκος στομάχου και δωδεκαδάκτυλου και επιπλοκές, γαστρορραγία, διάτρηση, πυλωρική στένωση, καρκίνος στομάχου, ελκώδης κολίτιδα, όγκοι εντέρου, σκωληκοειδίτιδα, περιτονίτιδα, ειλεός, παθήσεις χοληφόρων οδών, ήπατος-παγκρέατος, χολολιθίαση, χολοκυστίτιδα, ηπατίτιδες, κίρρωση ήπατος, ηπατική ανεπάρκεια, εχινόκοκκος ήπατος, παγκρεατίτιδα)
- β. Την ανατομία-φυσιολογία του αναπνευστικού συστήματος, τις ειδικές διαγνωστικές εξετάσεις και τη νοσηλευτική φροντίδα του αρρώστου με νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος (ρινίτιδα, αμυγδαλεκτομή, οξεία-χρόνια βρογχίτιδα, πνευμονία, πλευρίτιδα, βρογχεκτασία, ατελεκτασία, πνευμονικό εμφύσημα, καρκίνος λάρυγγα-πνεύμονα, θωρακική παροχέτευση και εγχείρηση θώρακα), τα συμπτώματα των αναπνευστικών νοσημάτων και τις διαδικασίες της οξυγονοθεραπείας και της τραχειοτομής.
- γ. Τη νοσηλευτική φροντίδα του αρρώστου με νοσήματα του κυκλοφορικού συστήματος (καρδιακή ανεπάρκεια-οξυπνευμονικό οίδημα, ισχαιμική καρδιοπάθεια, στηθάγχη, έμφραγμα μυοκαρδίου)

και με διάφορες διαταραχές του καρδιακού ρυθμού (υπέρταση, περιπτώσεις εγχειρήσεων καρδιάς και αγγείων).

- δ. Τεχνικές νοσηλευτικών διαδικασιών κατά τη χορήγηση φαρμάκων στον άρρωστο, όπως τοπικά (ενστάλαξη φαρμάκου σε μάτι-μύτη-αυτί, εισπνοές, δερματικά, υπόθετο από το ορθό ή τον κόλπο) ή παρεντερικά (ενδομυϊκή-υποδόρια-ενδοφλέβια-ενδοαρτηριακή ένεση, μετάγγιση αίματος).
- ε. Τεχνικές νοσηλευτικών διαδικασιών κατά την διενέργεια παρακεντήσεων (θώρακα, οστών, κοιλιάς) και βιοψιών (υπεζωκότα, ήπατος).
- στ. Τεχνικές νοσηλευτικών διαδικασιών κατά την χορήγηση οξυγόνου ή κατά τη νοσηλεία αρρώστου με τραχειοτομή.
- ζ. Τεχνικές νοσηλευτικών διαδικασιών κατά την νοσηλεία αρρώστων με προβλήματα του ουροποιητικού και του πεπτικού συστήματος.
- η. Την απαραίτητη νοσηλευτική φροντίδα αρρώστου στο τελικό στάδιο της ζωής.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 1 Ε: 8 Σ: 9

2.2.B. ΥΓΙΕΙΝΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Ο στόχος του μαθήματος ΥΓΙΕΙΝΗ είναι να εκπαιδεύσει τους μαθητές σχετικά με την επιστημονική προσέγγιση της υγιεινής, τις αρχές και τους σκοπούς της, τη διαίρεση της υγιεινής σε κλάδους, τη σημασία της υγείας και τη σύνδεσή της με την υγιεινή, τους εχθρούς της υγείας και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την προστασία αυτής, τη γένεση και εξέλιξη των επιδημιών, τα λοιμώδη και επιδημικά νοσήματα και τους τρόπους μετάδοσής τους, καθώς και την εφαρμογή ορθών πρακτικών υγιεινής σε διάφορους τομείς της ζωής μας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. Την έννοια της επιστήμης της υγιεινής
- β. Τις βασικές αρχές και τους σκοπούς της υγιεινής, άλλα και τα θετικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή της.
- γ. Την διαίρεση της υγιεινής σε κλάδους και την ανάγκη της διαίρεσης αυτής. (ατομική υγιεινή-δημόσια υγιεινή)
- δ. Την έννοια της υγείας και τη σύνδεση της με την υγιεινή.
- ε. Τους εχθρούς της υγείας και την λήψη απαραίτητων μέτρων με σκοπό την προστασία της.
- στ. Τη γένεση και εξέλιξη των επιδημιών.
- ζ. Τα λοιμώδη και επιδημικά νοσήματα, τα χαρακτηριστικά των λοιμωδών νοσημάτων και τους τρόπους μετάδοσης.
- η. Τη σημασία και την εφαρμογή ορθών πρακτικών υγιεινής του περιβάλλοντος, των τροφίμων, του σώματος, της ενδυμασίας και της εργασίας

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

2.2.Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Ο στόχος του μαθήματος ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ είναι να εκπαιδεύσει τους μαθητές να κατανοήσουν την έννοια της υγείας και της νόσου, να αναγνωρίζουν τις παθολογίες και τις παθήσεις σε σχέση με το αναπνευστικό, το πεπτικό και το κυκλοφορικό σύστημα, να γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά και τις θεραπείες των νοσημάτων αυτών, καθώς και να κατανοήσουν τη σημασία της πρόληψης και της αντιμετώπισης των νοσημάτων αυτών. Επιπλέον, ο στόχος είναι να

εξοικειωθούν με τις εξεταστικές μεθόδους και τις εργαστηριακές εξετάσεις που χρησιμοποιούνται στη διάγνωση των παθολογιών αυτών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες, θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. Την έννοια της υγείας και της νόσου, τη σημασία της λήψης του ιστορικού, το σκοπό της αντικειμενικής εξέτασης και να γνωρίζουν για τις εργαστηριακές εξετάσεις και απεικονιστικές μεθόδους.
- β. Τα παθολογικά νοσήματα (λοιμώξεις από βακτήρια ή από μηνιγγιτιδόκοκκο, ιώσεις, ιογενείς λοιμώξεις, σαλμονελλώσεις, μελιταίο πυρετό, εχινόκοκκο, τέτανο, διφθερίτιδα, κοκίτη, πνευμονόκοκκο, λοιμώξεις σε ανοσοκατεσταλμένα άτομα, σηψαιμία, σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις και σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας, AIDS), τα χαρακτηριστικά αυτών, τα μέτρα προφύλαξης και τις θεραπείες τους.
- γ. Την ανατομία, τις λειτουργίες του αναπνευστικού συστήματος, τα συμπτώματα και τις αιτίες των αναπνευστικών παθήσεων (λοιμώξεις, οξεία-χρόνια λαρυγγίτιδα, οξεία-χρόνια βρογχίτιδα, πνευμονία-βρογχοπνευμονία, τις αλλεργικές παθήσεις, την ατελεκτασία, τη βρογχεκτασία, το πνευμονικό εμφύσημα, τις πνευμονοκονιώσεις, τη σαρκοείδωση, τον καρκίνο του πνεύμονα, τον πνευμοθώρακα, την πνευμονική εμβολή και την πλευρίτιδα).
- δ. Το πεπτικό σύστημα, την ανατομία του και τις παθήσεις του πεπτικού συστήματος (οισοφαγίτιδα, διαφραγματοκήλη, καρκίνο του οισοφάγου, εκκολπώματα του οισοφάγου, γαστρίτιδα, πεπτικό έλκος, σύνδρομο δυσαπορρόφησης, οξεία γαστρεντερίτιδα, όγκοι λεπτού εντέρου, ελκώδης κολίτιδα, εντερική απόφραξη, όγκοι του παχέος εντέρου, οξεία-χρόνια παγκρεατίτιδα, καρκίνους του παγκρέατος, τις οξείες-χρόνιες-ιογενείς και μη ηπατίτιδες, κίρρωση του ήπατος, οξεία-χρόνια χολοκυστίτιδα, χολολιθίαση), την παθογένεια, τη διάγνωση και τη θεραπεία αυτών.
- ε. Τη λειτουργία του κυκλοφορικού συστήματος και τις σχετικές παθήσεις (συγγενείς καρδιοπάθειες, καρδιακή ανεπάρκεια, ρευματικός πυρετός, στένωση μιτροειδούς, στένωση-ανεπάρκεια αορτής, μυοκαρδιοπάθειες, περικαρδίτιδες, ισχαιμική καρδιοπάθεια, κολποκοιλιακή μαρμαρυγή,

αρτηριακή υπέρταση, αρτηριοσκλήρυνση, επείγοντα καρδιακά συμβάντα, ανεύρυσμα αορτής, οξεία απόφραξη αρτηρίας), με έμφαση στην αναγνώριση των ιδιοτήτων της καθεμίας, στις κύριες εκδηλώσεις της, τα συμπτώματα και τον τρόπο αντιμετώπισής της.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 1 Ε: 0 Σ: 1

2.2.Δ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ-ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Ο στόχος του μαθήματος ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ-ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ είναι η εκμάθηση και η κατανόηση των νευρολογικών και ψυχιατρικών νόσων, των διαγνωστικών μεθόδων και της θεραπείας τους, καθώς και η αντίληψη της συμβολής της οικογένειας, του κοινωνικού και νοσοκομειακού περιβάλλοντος στην πρόληψη και θεραπεία των ψυχικών ασθενειών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. τα χαρακτηριστικά της ανατομίας του νευρικού συστήματος μέσα από την ανατομία του νευρικού συστήματος, για τον τρόπο διάγνωσης των νευρικών παθήσεων και τις διαγνωστικές εξετάσεις καθώς και να αναγνωρίζουν τα τραύματα του εγκεφάλου, ενδοκρανιακά αγγειακά επεισόδια, τους τύπους κεφαλαλγίας, τα συμπτώματα των μορφών επιληψίας και τις κλινικές εκδηλώσεις της νόσου Parkinson, τα τραύματα της σπονδυλικής στήλης, τα χαρακτηριστικά τους και τη συμπτωματολογία τους, με τις αιτίες αυτών και τη θεραπεία τους.
- β. την αιτιολογία των πολυεστιακών απομυελωτικών νόσων γενικά και ειδικά τις κλινικές εκδηλώσεις και τη θεραπεία της πολλαπλής σκλήρυνσης κατά πλάκας καθώς και τα αίτια, τις κλινικές εκδηλώσεις και τη θεραπεία των παθήσεων των νευρικών ριζών και των περιφερικών νεύρων.
- γ. τη σημασία της ψυχιατρικής μέσα από μία σύντομη ιστορική αναδρομή και ανάλυση της ψυχιατρικής.

- δ. τις ψυχικές λειτουργίες και τις διαταραχές τους, τα χαρακτηριστικά τους και την συμπτωματολογία τους, συνειδητοποιώντας τις επιπτώσεις αυτών στην κοινωνία.
- ε. τα συμπτώματα της σχιζοφρένειας, τη πρόγνωση και θεραπεία αυτής, γνωρίζοντας τις κλινικές μορφές της .
- στ. τις συναισθηματικές ψυχώσεις, τις μορφές τους, την αιτιολογία, την εξέλιξή τους και τη θεραπεία τους, αντιλαμβανόμενοι τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς αυτοί προσωπικά αλλά και στις σχέσεις τους με τους άλλους.
- ζ. την έννοια της σεξουαλικής διαταραχής .
- η. τις κατηγορίες φαρμάκων που χρησιμοποιούνται στη θεραπεία των ψυχικών διαταραχών καθώς επίσης και τις ποικίλες ψυχοθεραπευτικές μεθόδους.
- θ. την πολλαπλή σημασία που έχει η πρόληψη των ψυχασθενειών για την οικογένεια και κατ' επέκταση για ολόκληρη την κοινωνία.
- ι. το πόσο σημαντικό ρόλο μπορούν να παίξουν η οικογένεια, το κοινωνικό και νοσοκομειακό περιβάλλον στην πρόληψη και θεραπεία των ψυχικά ασθενών.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 1 Ε: 0 Σ: 1

2.2.E. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Ο στόχος του μαθήματος ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ είναι να μελετήσει την κοινωνία σε όλες τις διαστάσεις της, όπως ιστορικές, κοινωνικές, πολιτισμικές και οικονομικές, καθώς και τις σχέσεις και τις δομές που τη συνθέτουν. Οι μαθητές αναμένεται να κατανοήσουν τις διαφορές και τις ομοιότητες ανάμεσα στις κοινωνικές δομές, τις σχέσεις εξουσίας, τις κινητικότητες και τις ανισότητες που υπάρχουν στην κοινωνία.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. α. την ιστορική αναδρομή, τη γέννηση της επιστήμης, και τις σχέσεις με τις άλλες επιστήμες,
- β. β. τις μεθόδους και τεχνικές έρευνας
- γ. γ. τα κοινωνικά φαινόμενα, το κράτος, την κοινότητα και την κοινωνία, τους θεσμούς και την κοινωνικοποίηση,
- δ. δ. την κοινωνική διαντίδραση και την αλληλεπίδραση,
- ε. ε. τις κοινωνικές ομάδες και την κοινωνική συνοχή,
- στ. στ. τον πολιτισμό και την κουλτούρα, τον εθνοκεντρισμό, την κοινωνική αλλαγή και την κοινωνική παθολογία,
- ζ. ζ. τις κοινωνικές στάσεις και συμπεριφορές.
- η. η. τις κοινωνικές θέσεις και τους ρόλους, τον κοινωνικό έλεγχο και την κοινωνική διαστρωμάτωση,
- θ. θ. την κινητικότητα και τις κοινωνικές ανισότητες.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 1 Ε: 0 Σ: 1

2.2.ΣΤ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας (μαθήματος)

Στόχος του μαθήματος ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ είναι να εκπαιδεύσει τους μαθητές σχετικά με τον κόσμο της εργασίας και την επιχειρηματικότητα, προετοιμάζοντάς τους για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας ή για τη δημιουργία της δικής τους επιχείρησης. Οι μαθητές αναμένεται να αποκτήσουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να κατανοήσουν το επιχειρηματικό περιβάλλον, να αναπτύξουν την επιχειρηματική τους σκέψη και να διαμορφώσουν μια επιτυχημένη καριέρα ή επιχείρηση.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα οι μαθητές/τριες θα έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε θέματα που αφορούν:

- α. Το περιβάλλον της εργασίας σε γενικό πλαίσιο, το νέο μοντέλο εργασίας και τις ευέλικτες μορφές απασχόλησης.
- β. Τις τεχνικές εύρεσης εργασίας και ένταξης στην αγορά εργασίας (όπως η προετοιμασία του βιογραφικού σημειώματος)
- γ. Τις λεπτομέρειες των εργασιακών σχέσεων (σύμβαση εργασίας, αμοιβή, άδεια άσκησης επαγγέλματος, χρονικά όρια).
- δ. Τις έννοιες της επιχειρηματικότητας και της διοίκησης της επιχείρησης.
- ε. Τις έννοιες της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας και την εφαρμογή αυτών.
- στ. Τα πρώτα βήματα μιας επιχειρηματικής πρωτοβουλία, την επιλογή της κατάλληλης νομικής μορφής και τις διαδικασίες ίδρυσης μιας επιχείρησης-εταιρείας.
- ζ. Τη σημασία της επιχειρηματικής αποτυχίας, τις αιτίες και τους τρόπους αντιμετώπισης.
- η. Τα ηγετικά προσόντα ενός επιχειρηματία και τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της επιχείρησης.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θ: 2 Ε: 0 Σ: 2

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΗΓΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Κύριες

Αλτάνης, Π., Κατσαρού, Φ., Κουτσοκλένης, Χ., (2001). *Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Συμπληρωματικές

Μακρόγλου,-Γουώλς, Μ., Σφυρίδου, Π., Τσέργας, Ν., *Στοιχεία Γενικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας*. Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

3. Αναγκαίος και Επιθυμητός Εξοπλισμός, Μέσα Διδασκαλίας και Μέθοδοι Διδασκαλίας

3.1 Θεωρητική Εκπαίδευση

Μέθοδοι Διδασκαλίας

Εφαρμόζονται όλες οι γνωστές μέθοδοι διδασκαλίας. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην εφαρμογή των συμμετοχικών εκπαιδευτικών μεθόδων και των ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών σύμφωνα με τις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων. Επίσης στα πλαίσια της κατάρτισης δύναται να παρέχονται:

- Σημειώσεις
- Διαλέξεις από ειδικευμένους επαγγελματίες του κλάδου

Αναγκαίος Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές
- Σύνδεση στο διαδίκτυο
- Εκτυπωτής/plotter
- Scanner
- Λειτουργικό σύστημα Windows.
- Μηχάνημα Προβολής (Projector).
- Πίνακας Προβολής.

Επιθυμητός Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

- Πρόσθετα, στο πλαίσιο της κατάρτισης, μπορεί να γίνει χρήση διαδραστικού πίνακα ή και υπολογιστές ταμπλέτας (tablets).

3.2 Εργαστήρια

Αναγκαίος Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

Έδρα / Καρέκλες / Κρεβάτια Νοσοκομειακά με στρώμα και κάγκελα / Πρόπλασμα Νοσηλείας για την εκπαίδευση των καταρτιζομένων στην Νοσηλευτική Φροντίδα. Μέγεθος φυσικό (1,80) περίπου κατασκευή από πλαστικό, οι αρθρώσεις και τα άκρα να εκτελούν φυσιολογικές κινήσεις με αντικαθιστόμενα γεννητικά όργανα, να αποσπώνται οι οδοντοστοιχίες κ.λ.π. Με ειδικές θέσεις για ενδοφλέβιες και ενδομυϊκές ενέσεις. / Πρόπλασμα Ι.Μ. ενέσεων. Ακριβής απομίμηση ανθρώπινου γλουτού με νεύρα, μυϊκή μάζα και οστά που να επιτρέπει επίδειξη και άσκηση σε ενδομυϊκές ενέσεις. / Πρόπλασμα διασωλήνωσης / Πρόπλασμα τραυμάτων / Πρόπλασμα καταγμάτων / Σκελετός που να παριστά επακριβώς τα οστά κανονικού μεγέθους με ελαστική σπονδυλική στήλη και στήριξη σε ειδικό βάθρο / Πρόπλασμα βρέφους φυσικού μεγέθους για εκπαίδευση στη καρδιοαναπνευστική ανάνηψη / Πρόπλασμα ενήλικα φυσικού μεγέθους για εκπαίδευση στη καρδιοαναπνευστική ανάνηψη / Νεφροειδή τριών τύπων (μικρό, μεσαίο, μεγάλο) / Δίσκος νοσηλείας ανοξείδωτος (μεσαίος, μεγάλος) / Λεκάνη ανοξείδωτη / Λεκάνη πλαστική / Κανάτα πλαστική 1,5-2 λίτρων / Συσκευή υψηλού υποκλυσμού / Σκοραμίδα πλαστική / Ουροδοχείο πλαστικό / Ψαλίδι κοινό / Κλίβανος / Πιεσόμετρα απλά / Στηθοσκόπια / Πλήρη στολή Χειρουργικού Προσωπικού (παπούτσια, ρόμπες, μάσκες, γάντια, καπέλα) / Πλήρη στολή Χειρουργείου για ασθενή (ποδανάρια, ρόμπα, καπέλα, μπλούζα, παντελόνι) / Βελονοκάτοχο / Ρουχολαβίδες / Βάλβες γυναικολογικές / Στατό ορών εντοιχισμένο ή τροχήλατο / Ηλεκτροκαρδιογράφος με τροχήλατο / Monitor αιμοδυναμικής παρακολούθησης ασθενή / Ηλεκτρική κουβέρτα / Ambu ενηλίκων από σιλίκονη με μάσκες διαφόρων μεγεθών, ασκό, αεραγωγούς και με υποδοχή παροχής O₂ / Συσκευή O₂ με μανόμετρο και ροόμετρο / Οβίδα O₂ / Κλειστή παροχέτευση θώρακος (BILLOW) / Φορείο τροχήλατο με ερεισίνωτο, στατό ορού και κάτω ράφι πτυσσόμενο / Κουλουράκια, κρίκοι / Τροχήλατο καρότσι ανοξείδωτο / Τροχήλατο τραπέζι νοσηλείας μεταλλικό με συρτάρι και υποδοχή κουβά / Τροχήλατο με υλικό για αλλαγή τραυμάτων / Παραβάν τρίφυλλο τροχήλατο / Κρεβάτι ορθοπεδικό πολύσπαστο με δύο ερεισίνωτα, δύο τροχαλίες, αναρτήρα και

ζώνη / Χειρουργικό ψαλίδι / Λαβίδα Koher / Λαβίδα ανατομική / Λαβίδα MOSHITO / Τραχειοσωλήνες διαφόρων μεγεθών / Λαρυγγοσκόπιο / Ιατρικό σφυράκι / Σετ Γενικής Χειρουργικής / Βάρη έλξεων 2 κιλών / Σετ δερματικής έλξης καταγμάτων / Περιλαίμια αυχένα διαφόρων μεγεθών / Σακίδιο εκτάκτου ανάγκης / Συσκευή ταχείας χορήγησης ενδοφλέβιων υγρών / Αντλία αναρρόφησης / Απινιδωτής αυτόματος / Οξύμετρο - Παλμογράφος / Υγραντήρας - Νεφελοποιητής / Αερόστρωμα / Πηγή φωτισμού / Ζυγός / Νεροχύτης με παροχή ζεστού και κρύου νερού / Λουτήρας πλαστικός κρεβατιού / Τροχήλατο ιματισμού με κάδο για ακάθαρτα λευχήματα / Σεντόνια μονά / Κουβέρτες / Κουβέρτες πικέ / Ημισέντονα / Αδιάβροχα κρεβατιού / Μαξιλάρια ύπνου με αδιάβροχη επένδυση / Μαξιλάρια ειδικών θέσεων με αδιάβροχη επένδυση / Πετσέτες (μπάνιου, προσώπου) / Οροί 100cc, 250cc, 500cc, 1000cc DEXTROSE 5% / Οροί 100cc, 250cc, 500cc, 1000cc NaCl 9% / Οροί LACTATED RINGERS (L-R) / Οροί MANITOL / Αμπούλες NaCl, KCl, Mg, Ca / Αμπούλες water for injection / Φλεβοκαθετήρες όλων των μεγεθών / Πεταλούδες φλεβοκέντησης όλων των μεγεθών / Σύριγγες 100 IU, 2,5ml, 5ml, 10ml, 20ml, 50ml / Σύριγγα σίτισης 60ml με ρύγχος (Levin) / Συσκευές ορών απλές / Συσκευές ορών με μικροσταγόνες / Πλαστικοί ασκοί αίματος / Συσκευές χορήγησης αίματος / Μάσκες O₂ (Venturi, γυαλάκια O₁, νεφελοποίησης) / Γάντια μίας χρήσης διαφόρων μεγεθών / Γάντια αποστειρωμένα διαφόρων μεγεθών / Καθετήρας κύστεως FOLEY διαφόρων μεγεθών / Καθετήρας κύστεως FOLEY TIEMAN διαφόρων μεγεθών / Σωλήνας αερίων διαφόρων μεγεθών / Ρινογαστρικός σωλήνας LEVIN διαφόρων μεγεθών / Καθετήρας αναρρόφησης διαφόρων μεγεθών / Βελόνες παρακέντησης διάφορα μεγέθη / Ελαστικοί επίδεσμοι διαφόρων μεγεθών / Γάζες διαφόρων μεγεθών μη αποστειρωμένες / Γάζες διαφόρων μεγεθών αποστειρωμένες / Γάζες ακτινοσκιερές / Λευκοπλάστ / Βαμβάκι / Οινόπνευμα / BETADINE SOLUTION / BETADINE SCRUB / Ορθοπάν διαφόρων μεγεθών / Γυψοταινίες διαφόρων μεγεθών / Χαρτοβάμβακας / Ειδικό χαρτί αποστείρωσης διαφόρων μεγεθών / Ειδικές θήκες με ενσωματωμένη αυτοκόλλητη ταινία για συσκευασία υλικού για αποστείρωση διάφορα μεγέθη.

Επιθυμητός Εξοπλισμός και Μέσα Διδασκαλίας

Διαδραστικός πίνακας / Πλήρες ηχητικό σύστημα / Κάμερες / Μικρόφωνο / Τηλεόραση >=50 ιντσών ή- οθόνη προβολής 60-100 ιντσών

3.3 Διδακτικά Βιβλία - Εκπαιδευτικό Υλικό

Εκπαιδευτικό υλικό αποτελούν τα διδακτικά βιβλία τα οποία παρέχονται από τις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α και επιλέγονται στοχευμένα για τα διδασκόμενα μαθήματα της κάθε ειδικότητας.

Δυνητικά παρέχονται, συμπληρωματικά, σημειώσεις και προτεινόμενη βιβλιογραφία ανά μάθημα σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή.

Οι συμπληρωματικές πηγές αποτελούν χρήσιμο εκπαιδευτικό υλικό για την επαγγελματική εξέλιξη των μαθητών και λειτουργούν ως ερέθισμα για περαιτέρω μελέτη.

4. Διδακτική Μεθοδολογία

- Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης, καθώς και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, η εκπαίδευση έχει διττό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κατά περίπτωση ομάδας μαθητών και μαθητριών, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.
- Ο/Η εκπαιδευτικός οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει μαθητές και μαθήτριες. Προετοιμάζει και διευκολύνει την ομαλή ένταξη των μαθητών/τριών στην αγορά εργασίας.
- Η καθ' έδρας σε συνδυασμό με τη συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση, διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού και μαθητή/τριας. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες αλλά και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας μαθητών/τριών.
- Παρέχουν τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

- Οι εκπαιδευτικές τεχνικές δύναται να είναι: Εισήγηση, Ομάδες εργασίας, Παιχνίδι ρόλων, Μελέτη περίπτωσης, Καταιγισμός ιδεών, Προσομοίωση, Ερωτήσεις-Απαντήσεις (συζήτηση), Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος.
- Προτείνονται συνεργατικές εκπαιδευτικές και μαθησιακές μέθοδοι (μέθοδος project, συζήτηση, μάθηση βασισμένη σε πρόβλημα, μάθηση μέσω παρατήρησης, βιωματικές προσεγγίσεις, παιχνίδια ρόλων, προσομοιώσεις, δραματοποίηση κ.λ.π.) και αναλόγως των εκπαιδευτικών αναγκών επιλογή της ενδεδειγμένης.
- Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες ατομικές ή/και ομαδικές δραστηριότητες μέσα στην τάξη και τα εργαστήρια, προετοιμάζει μαθητές και μαθήτριες για τη συμμετοχή τους στη Μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα, προετοιμάζουν τους/τις μαθητές/τριες για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.
- Στο πλαίσιο της εφαρμογής του προγράμματος μάθησης στην εκπαιδευτική δομή το σύνολο των προαναφερθέντων δραστηριοτήτων, δύναται να αξιοποιηθεί και αυτόνομα, δηλαδή ανεξάρτητα από την υλοποίηση ενός συνολικότερου έργου (project).

5. Υγεία και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης

Για την προστασία των μαθητών/τριών, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων των ΕΠΑ.Σ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και το επάγγελμα αλλά και ευρύτερα, όπως προβλέπονται ιδίως από:

- τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ανδρών και γυναικών (βλ. Ν.3850/2010, όπως ισχύει).
- το άρθρο 153 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου έχει θεσπισθεί ένα ευρύ φάσμα κοινοτικών μέτρων στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία

με ευρωπαϊκές οδηγίες που θεσπίζουν ελάχιστες απαιτήσεις και θεμελιώδεις αρχές, όπως η αρχή της πρόληψης και εκτίμησης κινδύνων, καθώς και υποχρεώσεις για τους/τις εργοδότες/τριες και τους/τις εργαζόμενους/ες.

- ο τον κανονισμό λειτουργίας των ΕΠΑ.Σ (ΦΕΚ 5832/Β/14-12-2021), όπως ισχύει με την τροποποίηση της ΚΥΑ υπ' αριθμ.26544/2024 (ΦΕΚ/2050/Β/2024) των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Τροποποίηση της υπ' αρ. 102791/14-12-2021 κοινής απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων «Κατάρτιση Κανονισμού Λειτουργίας Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ) Μαθητείας του ΟΑΕΔ».
- ο τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89) όπως ισχύει.
- ο την παρ. 8 του αρθρ. 17 του Ν.4186/2013 «Αναδιάρθρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.» (ΦΕΚ 193 Α') όπως ισχύει.
- ο το ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες Υγείας και Ασφάλειας, καθώς και ο σχετικός απαραίτητος εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

5.1 Βασικοί Κανόνες Υγείας και Ασφάλειας

Για την υγιεινή και ασφάλεια των μαθητών/τριων τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις. Για την κατάρτιση σε εργαστηριακούς χώρους και σε επιχειρήσεις, τηρούνται οι προϋποθέσεις και οι προδιαγραφές για την ασφάλεια και την υγιεινή στην ειδικότητα και το επάγγελμα. Σε κάθε περίπτωση πέραν της τήρησης των κανόνων ασφαλείας στην ειδικότητα και το επάγγελμα, τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας και υγιεινής όπως προβλέπονται ιδίως από:

- ο τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ.Ν.3850/2010, όπως ισχύει),

- τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89) όπως ισχύει.
- τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β' /2015)
- την παρ.8 του αρ.17 του Ν.4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις.» (ΦΕΚ 193 Α') όπως ισχύει.

5.2 Μέσα ατομικής προστασίας

Ειδικά για τα εργαστήρια της ειδικότητας, και προκειμένου να τηρούνται οι τυπικοί κανόνες ασφαλείας και υγιεινής, απαραίτητα είναι τα παρακάτω:

- Εργαστηριακή ποδιά.
- Γάντια νιτριλίου.
- Γυαλιά προστασίας ματιών.
- Μάσκες.

6. Προσόντα Εκπαιδευτικών

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ :

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α΄ ΕΤΟΣ	
		Α΄ ΑΝΑΘΕΣΗ	Β΄ ΑΝΑΘΕΣΗ
1.	Νέα Ελληνικά	ΠΕ02	
2.	Ιστορία	ΠΕ02	ΠΕ05, ΠΕ06, ΠΕ07, ΠΕ78
3.	Μαθηματικά (Άλγεβρα)	ΠΕ03	
4.	Μαθηματικά (Γεωμετρία)	ΠΕ03	
5.	Φυσικές Επιστήμες (Φυσική)	ΠΕ04.01	ΠΕ04.02, ΠΕ04.03, ΠΕ04.04, ΠΕ04.05, ΠΕ85
6.	Αγγλικά	ΠΕ06	
7.	Πρώτες Βοήθειες	ΠΕ87	
8.	Στοιχεία Ανατομίας - Φυσιολογίας	ΠΕ87.01 ΠΕ87.02 (Νοσηλευτές, Μαιευτικής)* ΠΕ87.03 ΠΕ87.08	
9.	Φαρμακολογία	ΠΕ87.01	
10.	Εισαγωγή στην Κοινωνική Εργασία	ΠΕ87.06	
11.	Νοσηλευτική	ΠΕ87.02 (Νοσηλευτικής)*	ΠΕ87.01 (Ιατροί)* ΠΕ87.02 (Μαιευτικής, Επισκέπτες Υγείας)*

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Β΄ ΕΤΟΣ	
		Α΄ ΑΝΑΘΕΣΗ	Β΄ ΑΝΑΘΕΣΗ
1.	Νέα Ελληνικά	ΠΕ02	
2.	Μαθηματικά (Άλγεβρα)	ΠΕ03	
3.	Μαθηματικά (Γεωμετρία)	ΠΕ03	
4.	Φυσικές Επιστήμες (Φυσική)	ΠΕ04.01	ΠΕ04.02, ΠΕ04.03, ΠΕ04.04, ΠΕ04.05, ΠΕ85
5.	Φυσικές Επιστήμες (Χημεία)	ΠΕ04.02 ΠΕ85 (Χημικοί Μηχανικοί)*	ΠΕ04.01, ΠΕ04.03, ΠΕ04.04, ΠΕ04.05, ΠΕ87.01 (κατά προτεραιότητα στους εκπ/κούς με πτυχία που αντιστοιχούν στον πρώην κλάδο ΠΕ14.03), ΠΕ88.01

6.	Φυσικές Επιστήμες (Βιολογία)	ΠΕ04.04 ΠΕ04.03	ΠΕ04.01, ΠΕ87.02, ΠΕ04.02, ΠΕ87.04, ΠΕ04.05, ΠΕ88.01, ΠΕ87.01
7.	Αγγλικά	ΠΕ06	
8.	Νοσηλευτική	ΠΕ87.02 (Νοσηλευτικής)*	ΠΕ87.01 (Ιατροί)* ΠΕ87.02 (Μαιευτικής, Επισκέπτες Υγείας)*
9.	Υγιεινή	ΠΕ87 (01,02,08, 09,10)	ΠΕ87 (03,04,05,06,07)
10.	Στοιχεία Παθολογίας	ΠΕ87.01 (Ιατροί, Οδοντίατροι)* ΠΕ87.02 (Νοσηλευτικής, Μαιευτικής)*	ΠΕ87.02(Επισκέπτες Υγείας)*
11.	Στοιχεία Νευρολογίας - Ψυχιατρικής	ΠΕ87.01 (Ιατροί)* ΠΕ87.02 (Νοσηλευτικής)*	ΠΕ87.01 (Οδοντίατροι)* ΠΕ87.02(Μαιευτικής, Επισκέπτες Υγείας)*
12.	Κοινωνιολογία	ΠΕ78	
13.	Περιβάλλον Εργασίας - Επιχειρηματικότητα	Όλοι οι ΠΕ εκπαιδευτικοί που διδάσκουν τεχνικά μαθήματα της ειδικότητας	

*Το περιεχόμενο των παρενθέσεων αναφέρεται σε πτυχία

ΜΕΡΟΣ Δ' - ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΑ.Σ

1. Ο Θεσμός της Μαθητείας

Η Μαθητεία συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική εκπαίδευση, αφού κατά τη διάρκεια της ο/η μαθητευόμενος/η ανακαλεί τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση, για να την εφαρμόσει στην πράξη και να ανταπεξέλθει στις εργασίες που του/της ανατίθενται. Καλείται να αναλάβει συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσει λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν υπό την εποπτεία του/της εκπαιδευτή/τριας. Έτσι, ο θεσμός της Μαθητείας στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και στην προετοιμασία των μαθητευόμενων για την παραγωγική διαδικασία μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για την μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία. Η Μαθητεία είναι υποχρεωτική για τους/τις μαθητές/τριες των ΕΠΑ.Σ. και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (παρ. 8, 10 και 11 του άρθρου 27, παρ.6 αρθρ. 37 της υπ' αριθμ. 102791/14-12-2021 ΚΥΑ, «Κατάρτιση Κανονισμού Λειτουργίας Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας του ΟΑΕΔ»). Ως προς τη Μαθητεία, η εκπαιδευτική δομή - σε συνεργασία και συμφωνία με τους εργοδότες - έχει την ευθύνη της αντιστοίχισης των μαθητευομένων, με βάση το προφίλ τους, με τις προσφερόμενες θέσεις Μαθητείας. Τέλος, ο εργοδότης που συμμετέχει σε πρόγραμμα Μαθητείας οφείλει να ορίσει υπεύθυνο/η εκπαιδευτή/τρια στο χώρο εργασίας - ο/η οποίος/α πρέπει να διαθέτει τα απαραίτητα τυπικά προσόντα και επαγγελματικά δικαιώματα για το επάγγελμα που εκπαιδεύει.

2. Πρόγραμμα Μάθησης σε Εργασιακό Χώρο (Οδηγίες για τον/την μαθητευόμενο/η)

Στο εκπαιδευτικό Σύστημα Μαθητείας των ΕΠΑ.Σ. Δ.ΥΠ.Α εναλλάσσεται ο μαθησιακός χρόνος μεταξύ του χώρου εργασίας και της εκπαιδευτικής δομής. Ο/Η μαθητής/τρια κατά τη διάρκεια της φοίτησής του/της είναι υποχρεωμένος/η να πραγματοποιήσει τον ελάχιστο αριθμό των διακοσίων τριών (203) ημερών Προγράμματος Μάθησης σε εργασιακό χώρο.

- Τα προγράμματα μάθησης σε εργασιακό χώρο των μαθητευόμενων καταρτίζονται από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης για κάθε ειδικότητα και αποτελούν μέρος του Οδηγού Κατάρτισης κάθε ειδικότητας, ο οποίος πιστοποιείται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 41-44 του ν. 4763/2020.

- Ο/Η μαθητευόμενος/η συνδέεται με Σύμβαση Μαθητείας με τον/την εργοδότη/τρια.
- Ο/Η μαθητευόμενος/η λαμβάνει αποζημίωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Ο/Η μαθητευόμενος/η έχει ασφαλιστική κάλυψη στον e-ΕΦΚΑ, για το διάστημα του Προγράμματος Μάθησης στον Εργασιακό χώρο σε φορέα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, στον κλάδο των παροχών ασθένειας σε είδος και σε χρήμα.
- Ο χρόνος ασφάλισής του/της μαθητευόμενου/ης είναι συντάξιμος.
- Για τις ασφαλιστικές εισφορές εφαρμόζεται η περ. (γ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2335/1995 (Α'185) , κατά την οποία οι εισφορές υπολογίζονται με βάση το ήμισυ των πραγματικών καταβαλλόμενων εισφορών.
- Η διάρκεια του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο μπορεί να είναι έως 21 μήνες.
- Μαθητευόμενος/η, ο/η οποίος/α έχει τοποθετηθεί σε θέση του Προγράμματος Μάθησης σε εργασιακό χώρο από την ΕΠΑ.Σ. φοίτησης και στη συνέχεια, με υπαιτιότητά του/της και χωρίς τη συναίνεση της ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας χάνει τη θέση, δεν έχει δικαίωμα απαίτησης επανατοποθέτησης, αλλά είναι υποχρεωμένος/η να αναζητήσει μόνος/η του/της νέο/α εργοδότη/τρια, έτσι ώστε να συνεχίσει και να ολοκληρώσει το Πρόγραμμα Μάθησης σε εργασιακό χώρο σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας (ΦΕΚ 5832/Β/14-12-2021).
- Μαθητευόμενος/η που απουσιάζει από την εκπαιδευτική μονάδα για λόγους υγείας και προσκομίζει ιατρική βεβαίωση δεν μπορεί να συμμετέχει τις ημέρες της παραπάνω απουσίας στο πρόγραμμα μάθησης σε εργασιακό χώρο και να επιδοτείται από τη Δ.ΥΠ.Α.
- Η ημερομηνία ολοκλήρωσης του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο ταυτίζεται με τη λήξη του διδακτικού έτους κατά την ολοκλήρωση της Β' τάξης.
- Μαθητευόμενος/η που δεν έχει πραγματοποιήσει τον ελάχιστο αριθμό των διακοσίων τριών (203) ημερών Προγράμματος Μάθησης σε εργασιακό χώρο κατά τη διάρκεια της φοίτησής του/της δε λαμβάνει τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Β.Ε.Ε.), που του/της παρέχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., για την απόκτηση του Πτυχίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 3. Σε αυτή την περίπτωση, δύναται να πραγματοποιήσει το απαιτούμενο χρονικό διάστημα σε πρόγραμμα μάθησης σε εργασιακό χώρο εντός 6 μηνών από την ολοκλήρωση της Β' τάξης προκειμένου

να λάβει τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου για λόγους υγείας ή λόγους ανωτέρας βίας, δεν είναι εφικτό να συμπληρωθεί ο απαραίτητος χρόνος του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο εντός του παραπάνω χρονικού διαστήματος, δύναται να επιμηκύνεται το παραπάνω διάστημα των έξι (6) μηνών για ακόμα έξι (6) μήνες, με απόφαση του Διοικητή της Δ.ΥΠ.Α κατόπιν αιτήματος του/της μαθητευόμενου/ης, και θετικής εισήγησης του Συλλόγου Διδασκόντων, η οποία διαβιβάζεται στη αρμόδια Διεύθυνση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

- Η ημερήσια απασχόληση του/της μαθητευόμενου/ης ορίζεται σε έξι (6) ώρες.
- Η εβδομαδιαία απασχόληση του/της μαθητευόμενου/ης των ΕΠΑ.Σ. δεν δύναται να είναι μικρότερη από είκοσι τέσσερις (24) ώρες που αντιστοιχούν σε τέσσερις (4) ημέρες ή να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα επιμερισμένες σε πέντε (5) ημέρες ανεξαρτήτως της ηλικίας του/της μαθητευόμενου/ης.

Με τα προγράμματα αυτά καθορίζεται το σύνολο των δραστηριοτήτων μάθησης που ακολουθούν οι μαθητευόμενοι/ες και περιλαμβάνει γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες ή ολοκληρωμένες επαγγελματικές δραστηριότητες/εργασίες και άλλα έργα (projects) που περιγράφονται σε κάθε ειδικότητα, σύμφωνα με τις ειδικές απαιτήσεις αυτής

3. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της μαθητευόμενου/ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος μαθητείας είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους. Στη συνέχεια παρατίθενται **ενδεικτικά** κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των μαθητευόμενων:

Δικαιώματα μαθητευόμενων

1. Παροχή αμοιβής, η οποία ορίζεται σε ποσοστό 80% επί του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου του εργατοτεχνίτη, όπως ισχύει κάθε φορά (ΚΥΑ αριθμ. 78812/06-09-2023, Β' 5325)
2. Ασφαλιστική κάλυψη στον e-ΕΦΚΑ.

3. Εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 657-658 του αστικού κώδικα στις περιπτώσεις απουσίας λόγω ασθένειας.

4. Ενημέρωση του διευθυντή/τριας ή του/της υπεύθυνου/ης εκπαιδευτικού της ΕΠΑ.Σ. για τη μη τήρηση των όρων της Σύμβασης και της εργατικής νομοθεσίας.

5. Εγγραφή στην πλατφόρμα μαθητείας AppInterN, μέσω της οποίας προσφέρονται από τους εργοδότες θέσεις Μαθητείας και Πρακτικής Άσκησης σε μαθητές και σπουδαστές ΕΠΑΣ και ΙΕΚ, καθώς και θέσεις απασχόλησης σε αποφοίτους.

Υποχρεώσεις μαθητευόμενων στο χώρο εργασίας

1. Τήρηση ωραρίου Μαθητείας.

2. Εκτέλεση των εργασιών που τους ανατίθενται από τους/τις εκπαιδευτές/τριες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πρόγραμμα Μάθησης στον εργασιακό χώρο.

3. Συμπλήρωση του Ημερολογίου Μάθησης (βλ. Παράρτημα) σε τακτική βάση.

4. Τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, όπως αυτοί προβλέπονται από τον/την εργοδότη/τρια και από τη σχετική νομοθεσία.

5. Αποφυγή δημιουργίας προβλημάτων σε πελάτες/ισες ή συνεργάτες/τριες του/της εργοδότη/τριας.

6. Έγκαιρη ενημέρωση των υπεύθυνων της εκπαιδευτικής δομής, σε περίπτωση που δημιουργηθεί κάποιο πρόβλημα στη συνεργασία τους με τον/την εργοδότη/τρια.

7. Δικαιολογημένη απουσία των μαθητευόμενων κατά τη διάρκεια της μαθητείας από το χώρο εργασίας, μόνο στο πλαίσιο της κανονικής άδειας που δικαιούνται ή σε περίπτωση ασθένειας ή λόγω ειδικής άδειας που έχει εγκριθεί από την ΕΠΑ.Σ. φοίτησης (έως 5 ημέρες ανά σχολικό έτος (παρ 12, άρθρο 9 του Κανονισμού Λειτουργίας)).

4. Φορείς υλοποίησης Μαθητείας

Το πρόγραμμα μάθησης σε εργασιακό χώρο δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από Φυσικά Πρόσωπα, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ, Δημόσιες Υπηρεσίες, Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και Επιχειρήσεις, οι οποίοι καλούνται "εργοδότες".

Οι φορείς του Δημοσίου και ο καθορισμός του αριθμού των μαθητευομένων των ΕΠΑ.Σ. που δύναται να πραγματοποιήσουν πρόγραμμα μάθησης σε εργασιακό χώρο σε φορείς του δημόσιου τομέα εγκρίνονται με σχετική κοινή υπουργική απόφαση κάθε σχολικό έτος, η οποία δημοσιεύεται σε ΦΕΚ.

Ειδικότερα στην ειδικότητα «**Κοινωνικών Φροντιστών**». οι μαθητευόμενοι/ες πραγματοποιούν Μαθητεία στον Ιδιωτικό Τομέα και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Κ.Α.Π.Η, Δήμοι, Δημοτικές - Αναπτυξιακές επιχειρήσεις, Φιλανθρωπικά σωματεία, Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Μ.Κ.Ο, κ.α.) σε θέσεις Μαθητείας **Κοινωνικών Φροντιστών**.

5. Έναρξη και υλοποίηση της Μαθητείας

Η έναρξη και η λήξη του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο καθορίζονται στη Σύμβαση Μαθητείας που υπογράφει ο/η μαθητευόμενος/η ή ο/η νόμιμος/η κηδεμόνας του/της αν είναι ανήλικος/η, ο/η εκπρόσωπος της επιχείρησης και ο/η Διευθυντής/τρια της ΕΠΑ.Σ.

Η χρονική διάρκεια της Σύμβασης Μαθητείας είναι έως 21 μήνες και δύναται να αρχίσει με την έναρξη του διδακτικού έτους της Α' τάξης, ενώ ολοκληρώνεται στο πέρας του διδακτικού έτους της Β' τάξης δηλαδή έως τις 30 Ιουνίου. Η παραπάνω Σύμβαση Μαθητείας μπορεί να παραταθεί έως και ένα εξάμηνο ή ένα έτος (σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 37 του Κανονισμού Λειτουργίας των ΕΠΑ.Σ.) για τη συμπλήρωση των 203 ημερών Μαθητείας που απαιτούνται ώστε ο/η μαθητευόμενος/η να λάβει Β.Ε.Ε.

Ο/Η μαθητευόμενος/η για να εγγραφεί στη Β' τάξη ΕΠΑ.Σ. υποχρεούται να έχει προαχθεί στα μαθήματα του προγράμματος μάθησης στην ΕΠΑ.Σ. και να έχει ενεργή Σύμβαση Μαθητείας ή να έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 50 ημέρες Μαθητείας.

Ο/Η μαθητευόμενος/η δύναται να αλλάξει εργοδότη κατά τη διάρκεια της φοίτησης και υλοποίησης προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.

Η Σύμβαση Μαθητείας διακόπτεται αν ο/η μαθητευόμενος/η διακόψει τη φοίτηση του/της στην ΕΠΑ.Σ., ή απορριφθεί από απουσίες ή από την επίδοση του/της στα μαθήματα. Σε αυτή την περίπτωση η ΕΠΑ.Σ. ενημερώνει τον/την εργοδότη/τρια προκειμένου να καταχωρηθεί η διακοπή της Σύμβασης Μαθητείας στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

Η Σύμβαση Μαθητείας δύναται να διακοπεί αν ο/η μαθητευόμενος/η δεν είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του/της στην επιχείρηση. Σε αυτή την περίπτωση ο/η εργοδότης/τρια ενημερώνει εγγράφως ή με ηλεκτρονικό μήνυμα (email) την ΕΠΑ.Σ. φοίτησης, για την πρόθεση του/της να προχωρήσει στη διακοπή της Σύμβασης Μαθητείας.

Μαθητευόμενος/η που διακόπτει τη Σύμβαση Μαθητείας με δική του/της υπαιτιότητα και χωρίς την έγκριση του/της Διευθυντή/τριας της ΕΠΑ.Σ. είναι υποχρεωμένος/η να αναζητήσει μόνος/η του/της εργοδότη/τρια ώστε να ολοκληρώσει το πρόγραμμα μάθησης σε εργασιακό χώρο.

6. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας του προγράμματος εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας - Μαθητεία σε εργασιακό χώρο

Ο/Η εργοδότης/τρια της επιχείρησης που συμμετέχει σε πρόγραμμα μαθητείας ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με αυτή του/της μαθητευόμενου/ης, ως “εκπαιδευτή/τρια στο χώρο εργασίας”. Αυτός/η αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου του/της εκπαιδευόμενου/ης και την ανατροφοδότηση του/της υπεύθυνου/ης εκπαιδευτικού στην εκπαιδευτική δομή μέσω του/της οποίου/ας ο/η μαθητευόμενος/η συμμετέχει στο πρόγραμμα (ΚΥΑ ΦΒ7/108652/Κ3/2021 τ.Β' 4146 9-9-2021).

Αναλυτικότερα ο/η εκπαιδευτής/τρια στον εργασιακό χώρο είναι το πρόσωπο που συνδέει τον/την εργοδότη/τρια της επιχείρησης με την ΕΠΑ.Σ.

Επιπλέον, ο ρόλος του/της αφορά στην προσφορά συμβουλών, πληροφοριών, καθοδήγησης καθώς πρόκειται για άτομο με εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση ώστε να είναι σε θέση να υποστηρίξει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη του/της μαθητευόμενου/ης.

Σημαντική υποχρέωσή του/της είναι να ελέγχει και να συνυπογράφει το “Ημερολόγιο Μάθησης”, (βλ. Παράρτημα) το ειδικό έντυπο για την καταγραφή σε τακτική βάση των βασικών εργασιών ή ολοκληρωμένων έργων που εκτελεί ο/η μαθητευόμενος/η κατά τη διάρκεια του “Προγράμματος Μάθησης σε Εργασιακό Χώρο”.

7. Οδηγίες για τον/την εργοδότη/τρια που προσφέρει θέση Μαθητείας

Οι εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέσεις μαθητείας, πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της μαθητείας και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου.

Ο/Η εργοδότης/τρια οφείλει:

- α) να εφαρμόζει τις αρχές του Πλαισίου Ποιότητας Μαθητείας,
- β) να υπογράφει τη Σύμβαση Μαθητείας,
- γ) να υλοποιεί το πρόγραμμα μάθησης σε εργασιακό χώρο για κάθε ειδικότητα
- δ) να διαθέτει, για την απαιτούμενη από το πρόγραμμα χρονική διάρκεια, το απαραίτητο προσωπικό για τις κατάλληλες εγκαταστάσεις για την εφαρμογή του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο
- ε) να τηρεί τους όρους ασφάλειας και υγιεινής των μαθητευόμενων, που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, για την προστασία των εργαζομένων
- στ) να παρέχει τα απαραίτητα ατομικά μέσα προστασίας στους/στις μαθητευόμενους/ες
- ζ) να μην υπερβαίνει το ανώτατο όριο των μαθητευόμενων σε σχέση με το τακτικό προσωπικό της επιχείρησης, όπως αυτό καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις.
- η) να ελέγχει το “Μηνιαίο Δελτίο Προγράμματος Μάθησης σε εργασιακό χώρο” (παρουσιολόγιο) (βλ. Παράρτημα) στην επιχείρηση, το οποίο συμπληρώνεται σε ημερήσια βάση από το/τη μαθητευόμενο/η και στο τέλος κάθε μήνα σφραγίζεται και υπογράφεται από τον/την υπεύθυνο/η του/της εργοδότη/τριας και αποστέλλεται στην ΕΠΑ.Σ. φοίτησης το αργότερο εντός 10ημέρου από τη λήξη κάθε μήνα .

θ) να καταβάλει εμπρόθεσμα στον τραπεζικό λογαριασμό του/της μαθητευόμενου/ης το ποσό της ημερήσιας αποζημίωσής του/της σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η καταβολή του ποσού συνοδεύεται από αποδεικτικό εξόφλησης το οποίο η επιχείρηση οφείλει να προσκομίσει άμεσα στη σχολή. Σε περίπτωση μη καταβολής από τον/την εργοδότη/τρια προς τον/την μαθητευόμενο/η της αποζημίωσης που τον/την βαρύνει, η Δ.ΥΠ.Α δικαιούται να διακόψει άμεσα τη συνεργασία με τη συγκριμένη επιχείρηση και να επιβάλει τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις κείμενες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

Επιπρόσθετα:

ι) να αποδίδει στον e-ΕΦΚΑ ποσό που αντιστοιχεί στις εισφορές του/της μαθητευόμενου/ης

ια) να εξοφλεί έγκαιρα τις εργοδοτικές εισφορές, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για κάθε μαθητευόμενο/η και να αποστέλλει στη σχολή το αποδεικτικό εξόφλησης στον e-ΕΦΚΑ.

ιβ) να καταχωρεί στο πληροφοριακό σύστημα Εργάνη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων στο ειδικό έντυπο Ε3.4 “Αναγγελία Έναρξης/Μεταβολής Σύμβασης Μαθητείας-Διακοπή”, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, την έναρξη του Προγράμματος Μάθησης σε Εργασιακό χώρο και τη διακοπή αυτού καθώς και τυχόν μεταβολές για κάθε μαθητευόμενο/η που απασχολεί.

ιγ) να δέχεται το εποπτικό προσωπικό των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας για τον έλεγχο εφαρμογής του προγράμματος και να συνεργάζεται με αυτό, για τη βελτίωση της απόδοσης των μαθητευομένων.

ιδ) να διακόψει τη Σύμβαση Μαθητείας, αν ο/η μαθητευόμενος/η διακόψει τη φοίτηση στην ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας ή δεν είναι συνεπής προς τις υποχρεώσεις του/της.

8. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού στην παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο

Την εποπτεία για την εφαρμογή του προγράμματος μάθησης στους χώρους εργασίας των μαθητευόμενων των ΕΠΑ.Σ. ασκεί η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης μέσω των εκπαιδευτικών των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας. Την ευθύνη του συντονισμού της εποπτείας στο πρόγραμμα έχει ο Διευθυντή/τρια της ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας σύμφωνα με τις εκάστοτε αποφάσεις της Διοίκησης της Δ.ΥΠ.Α.

Έργο των εκπαιδευτικών στην προκειμένη περίπτωση είναι:

- να παρακολουθούν την ακριβή εφαρμογή των προγραμμάτων μάθησης της ειδικότητας στις επιχειρήσεις, στις οποίες είναι τοποθετημένοι μαθητευόμενοι/ες των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας και να συμπληρώνουν τα σχετικά έγγραφα σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή σύμφωνα με τις οδηγίες της αρμόδιας Διεύθυνσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
- να μεριμνούν για την επίλυση τυχόν διαφορών μεταξύ μαθητευόμενων και εργοδοτών/τριων καθώς και για την αντιμετώπιση κάθε προβλήματος που προκύπτει κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος μάθησης στο χώρο εργασίας
- να συνεργάζονται με τους/τις εκπαιδευτές/τριες των μαθητευόμενων σε κάθε επιχείρηση και με τη Διεύθυνση της ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας προκειμένου να εξασφαλιστούν οι καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις πραγματοποίησης πρακτικής και θεωρητικής κατάρτισης.

9. Πρόγραμμα Μάθησης σε Εργασιακό Χώρο.

Η Μαθητεία στον χώρο εργασίας αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο, στο οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

9.1. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο.

Η εκπαίδευση που υλοποιείται στις ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας και το πρόγραμμα μάθησης σε εργασιακό χώρο στοχεύουν στην επίτευξη κοινών μαθησιακών αποτελεσμάτων και λειτουργούν συμπληρωματικά. Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο για την ειδικότητα «**Κοινωνικών Φροντιστών**» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες ανά ενότητα που δύναται να εκτελέσει ο/η μαθητευόμενος/η κατά τη διάρκεια της μάθησης στο χώρο εργασίας. Οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις μαθητευόμενους/ες για τη συμπλήρωση του ημερολογίου μάθησης.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε εργασιακό χώρο:

Πίνακας 3: Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε εργασιακό χώρο, ενδεικτικές εργασίες και ειδικές προδιαγραφές

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> Τήρηση των βασικών κανόνων επικοινωνίας με διακριτικότητα και σεβασμό προς την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, για τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας	

	<p>στον εξυπηρετούμενο ώστε να μπορεί να εκφράσει τις προσωπικές του ανάγκες, προτιμήσεις και συνήθειες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρατήρηση προσεκτικά και καταγραφή αναλυτικά, καθαρά και με σαφήνεια των απαραίτητων πληροφοριών που αφορούν το βαθμό αυτοεξυπηρέτησης του ατόμου. • Ανταλλαγή (συστηματικά και ισότιμα) με τους συναδέλφους των πληροφοριών που έχουν καταγραφεί σχετικά με τις ικανότητες και τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου για την συναπόφαση και επιλογή του τρόπου παροχής βοήθειας. • Τήρηση και ενημέρωση αρχείων και τήρηση πλήρους εχεμύθειας και κάθε διάταξη εμπιστευτικότητας όσον αφορά τις πληροφορίες προσωπικών δεδομένων του εξυπηρετούμενου. • Εφαρμογή των βασικών κανόνων επικοινωνίας ώστε να εμπνέεται αίσθημα ασφάλειας και εμπιστοσύνης στον εξυπηρετούμενο και ενθάρρυνσή του ώστε να συμμετέχει ενεργά και ισότιμα στην προσωπική του υγιεινή. • Συστηματική ενημέρωση για την παροχή υπηρεσιών και αγαθών που θα συνδράμουν στην ατομική υγιεινή του εξυπηρετούμενου. • Ευγενική προτροπή με διακριτικότητα, σε συνεργασία με τους συναδέλφους, για την	
--	--	--

	<p>υποστήριξη της ατομικής του υγιεινής.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επεξήγηση (επακριβώς και με σαφήνεια) μαζί με τους συνεργάτες, των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας προκειμένου να εξασφαλίσει η συγκατάθεση και η μέγιστη δυνατή συμμετοχή του εξυπηρετούμενου στην ατομική του υγιεινή. • Αξιολόγηση της κατανόηση των κανόνων από τον εξυπηρετούμενο που αφορούν την ατομική υγιεινή του. • Τήρηση των ενδεδειγμένων οδηγιών και τοποθέτηση του απαιτούμενου εξοπλισμού σε σημείο εύκολης πρόσβασης από τον εξυπηρετούμενο και από τον ίδιο. • Ενθάρρυνση του εξυπηρετούμενου να μετακινηθεί όσο το δυνατό πιο αυτόνομα και παροχή βοήθειας όπου του ζητηθεί κι όταν ο ίδιος το κρίνει απαραίτητο για την αποφυγή πιθανών ατυχημάτων. • Υποστήριξη (με σεβασμό, διακριτικότητα και σοβαρότητα) του εξυπηρετούμενου να βγάλει τα ρούχα του με τον πιο εύκολο και γρήγορο τρόπο. • Ευγενική ενθάρρυνση και υποστηρικτική καθοδήγηση του εξυπηρετούμενου να κάνει μπάνιο όσο το δυνατό πιο αυτόνομα και παρέμβαση άμεσα όταν του ζητηθεί και όταν ο ίδιος το κρίνει απαραίτητο.	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Παροχή βοήθειας (επιμελώς, διακριτικά και με σεβασμό) στον εξυπηρετούμενο να φορέσει καθαρά ρούχα, να καλλωπιστεί και να φροντίσει την ευπρεπή εμφάνιση του. • Παρατήρηση κάθε αλλαγής στη συμπεριφορά και την εμφάνιση του εξυπηρετούμενου και ενημέρωση εγκαίρως και λεπτομερώς των συναδέλφων του. • Τήρηση των οδηγιών του νοσηλευτή για την αξιολόγηση της καταλληλότητας και της επάρκειας του ρουχισμού σε σχέση με τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου. • Προσεκτικός έλεγχος της καθαριότητας και των φθορών των επιλεγμένων ρούχων. • Φροντίδα με συνέπεια για το πλύσιμο, το σιδέρωμα, το μαντάρισμα κ.λπ των ρούχων. • Τοποθέτηση με τάξη των ρούχων, στο κατάλληλο σημείο για να είναι προσβάσιμα τόσο στον ίδιο, όσο και στον εξυπηρετούμενο. • Συμμόρφωση με τους κανόνες επικοινωνίας για τη δημιουργία αισθήματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας στον εξυπηρετούμενο ώστε να ασχοληθεί με την εμφάνιση του. 	
B. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Προσεχτική εξέταση του χώρου που βρίσκεται ο εξυπηρετούμενος και του οικιακού εξοπλισμού για να διαπιστωθεί αν ανταποκρίνεται 	

στις ανάγκες του και εντοπισμός πιθανών ελλείψεων.

- Δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης για να εκφράσει ο εξυπηρετούμενος τις ανάγκες τις προτιμήσεις και τις απόψεις του στην βελτίωση της καθημερινότητας του.
- Παρατήρηση της κατάστασης των οικιακών συσκευών για να διαπιστώσει την ασφαλή λειτουργία τους.
- Συστηματική και ισότιμη ανταλλαγή με τους συναδέλφους του των πληροφοριών που έχουν καταγραφεί σχετικά με τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου για την επιλογή του τρόπου παρέμβασης.
- Επακριβής εξήγηση και με σαφήνεια μαζί με τους συνεργάτες των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας του χώρου προκειμένου να εξασφαλιστεί η συγκατάθεση και η μέγιστη δυνατή συμμετοχή του εξυπηρετούμενου.
- Εξασφάλιση της συνεργασίας και της συγκατάθεσης του εξυπηρετούμενου για την παραλαβή χρημάτων και την αγορά των κατάλληλων προϊόντων για την καθαριότητα του χώρου του.
- Τήρηση των κανόνων υγιεινής και των οδηγιών του εξυπηρετούμενου για την ευσυνείδητη πραγματοποίηση των οικιακών εργασιών.
- Βεβαίωση ότι ο εξυπηρετούμενος τηρεί τους

	<p>κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο του και φροντίδα για την έγκαιρη ενημέρωση των συναδέλφων και των ανωτέρων του.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιμελής παρατήρηση του υπάρχοντα ιματισμού και συγκέντρωση στοιχείων για τη βοήθειά των αναγκών του εξυπηρετούμενου. • Διασφάλιση της λήψης επαρκών στοιχείων μέσω της επικοινωνίας με τον εξυπηρετούμενο για τη φροντίδα του ιματισμού του σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες υγιεινής. 	
<p>Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΦΑΓΗΤΟΥ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη συστηματικών οδηγιών και πληροφοριών από τους συναδέλφους για τις διατροφικές ανάγκες του εξυπηρετούμενου. • Δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας για την έκφραση των προτιμήσεων και αναγκών του εξυπηρετούμενου σχετικά με τη σίτισή του και την λήψη της συναίνεσής του. • Συστηματική και προσεχτική παρατήρηση της καταλληλότητας του οικιακού εξοπλισμού για να την παρασκευή φαγητού. • Ανταλλαγή και συστηματική επεξεργασία με τους συναδέλφους των συγκεντρωμένων πληροφοριών για την επιλογή του τρόπου που εξασφαλίζεται η σίτιση του εξυπηρετούμενου. • Διαρκής παρατήρηση και συστηματική καταγραφή της ποσότητας και της καταλληλότητας των απαιτούμενων υλικών για τη παρασκευή γευμάτων. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης για την εξασφάλιση της συγκατάθεσης του εξυπηρετούμενου, στην παραλαβή χρημάτων για την αγορά των συμφωνημένων ειδών. • Συμμόρφωση με τους κανόνες υγιεινής στη μεταφορά των τροφίμων και τους ενδεδειγμένους τρόπους συντήρησής τους, και ενημέρωση με απλό και κατανοητό τρόπο του εξυπηρετούμενου για την τήρηση των κανόνων αυτών. • Συστηματική συλλογή πληροφοριών για την παροχή δωρεάν τροφίμων ή φαγητού. • Εφαρμογή των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, με διασφάλιση της ασφαλώς μεταφοράς του φαγητού για τον εξυπηρετούμενο. • Επιμελής φροντίδα της καθαριότητας του εξοπλισμού, των σκευών και των υλικών για χρήση στην παρασκευή του φαγητού. • Τήρηση με ακρίβεια των οδηγιών μαγειρικής και ενθάρρυνση του εξυπηρετούμενου να συμμετέχει όταν αυτό είναι δυνατό. • Ευγενική και γρήγορη προσφορά (σερβίρισμα) του φαγητού με επιμέλεια και βοήθεια στην ώρα του φαγητού (τάισμα) του εξυπηρετούμενου όταν του ζητηθεί. • Επιμελής τήρηση των κανόνων υγιεινής για τη διατήρηση των σκευών που έχουν χρησιμοποιηθεί και του χώρου παρασκευής του φαγητού καθαρών. 	
Δ. ΚΑΛΥΨΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Διαπίστωση της ικανότητας του εξυπηρετούμενου στην διεκπεραίωση των εξωτερικών 	

συναλλαγών, με γνώμονα τη γενική κατάσταση της υγείας του

- Προτροπή με τους συναδέλφους του τρόπου, του χρόνου και των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν για να διεκπεραιωθούν οι εξωτερικές συναλλαγές, καθώς και του τρόπου που θα συμμετέχει ο ίδιος.
- Συστηματική ενημέρωση των πηγών οικονομικής ενίσχυσης και, μαζί με τους συναδέλφους, βοήθεια στον εξυπηρετούμενο να τη διεκδικήσει.
- Δημιουργία και διατήρηση κλίματος εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τον εξυπηρετούμενο, καθώς και μεταφορά των απλών γνώσεων, τεχνικών και δεξιοτήτων για να καλυφθούν με αποτελεσματικό τρόπο οι ανάγκες του.
- Διασφάλιση, με τρόπο ξεκάθαρο και νόμιμο, της εξουσιοδότησης του εξυπηρετούμενου για διαχείριση των χρημάτων του για την εξασφάλιση υπηρεσιών και αγαθά που αφορούν τις ανάγκες διαβίωσης του.
- Εντοπισμός και διασφάλιση της επικοινωνίας και συνεργασίας των πηγές που μπορεί να προμηθευτεί προϊόντα για τον εξυπηρετούμενο σε συνάρτηση με την οικονομική του κατάσταση για την οποία ενημερώνεται συστηματικά από τον αρμόδιο συνάδελφο.
- Τήρηση των κανόνων υγιεινής για τη μεταφορά και την τοποθέτηση των ειδών πρώτης ανάγκης στο χώρο διαμονής του εξυπηρετούμενου.
- Διασφάλιση της καλής συνεργασίας με τον εξυπηρετούμενο, και λεπτομερής ενημέρωση για τις οικονομικές συναλλαγές κατά την αγορά των ειδών.

- Συμμόρφωση με τους βασικούς κανόνες επικοινωνίας και αναλυτική και συστηματική καταγραφή των κοινωνικών, πολιτιστικών και θρησκευτικών ενδιαφερόντων του εξυπηρετούμενου.
- Συστηματική λήψη και σε τακτά χρονικά διαστήματα πληροφοριών από φορείς και οργανώσεις για τη λειτουργία των προγραμμάτων τους στα οποία ενδείκνυται η συμμετοχή του εξυπηρετούμενου και ενθάρρυνσή του για συμμετοχή με παροχή της ανάλογης ψυχολογικής υποστήριξης.
- Αξιολόγηση και ιεράρχηση των δραστηριοτήτων που εντάσσονται στα ενδιαφέροντα του εξυπηρετούμενου, με σεβασμό στην προσωπικότητα και τις ανάγκες του.
- Έλεγχος της ασφαλούς μεταφοράς του εξυπηρετούμενου με πρόταση για τα ενδεδειγμένα μέσα μετακίνησής του.
- Έλεγχος της ασφαλούς μεταφοράς του εξυπηρετούμενου εκτός του χώρου διαμονής με καταγραφή των μέσων μετακίνησης που ενδείκνυται να χρησιμοποιηθούν από τον εξυπηρετούμενο.
- Ευαισθητοποίηση του οικογενειακού και φιλικού περιβάλλοντος, με παροχή των κατάλληλων πληροφοριών για τις ψυχολογικές-συναισθηματικές και πνευματικές ανάγκες- ικανότητες του εξυπηρετούμενου.
- Δημιουργία φιλικής ατμόσφαιρας και συνομιλία με τον εξυπηρετούμενο σε θέματα γενικού ενδιαφέροντος και σε δημιουργικές δραστηριότητες.

	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή των κανόνων ασφαλείας για τη μεταφορά και παραμονή του εξυπηρετούμενου στους χώρους προορισμού και της καλής επικοινωνίας με σκοπό τη ψυχαγωγία του. 	
--	---	--

9.2 Αξιολόγηση προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο

Η αξιολόγηση του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο για κάθε ειδικότητας βασίζεται:

- i. στο Ημερολόγιο Μάθησης του προγράμματος.
- ii. στην πρόοδο υλοποίησης των αυτοτελών εργασιών που αποτυπώνονται περιληπτικά στο Ημερολόγιο Μάθησης.
- iii. στην τελική εξέταση, επίδειξη δεξιοτήτων και παρουσίαση αυτοτελών εργασιών σε πραγματική ή ψηφιακή μορφή.
- iv. Κατά την αξιολόγηση του «Προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο» είναι απαραίτητη τόσο η παρουσία του/της εκπαιδευτή/τριας στο χώρο εργασίας όσο και του/της επόπτη/τριας εκπαιδευτικού της ΕΠΑ.Σ. και συντάσσεται έκθεση που περιλαμβάνει την αιτιολόγηση της αξιολόγησης για τον κάθε μαθητευόμενο.

Ο τρόπος που θα γίνεται η τελική εξέταση, η επίδειξη δεξιοτήτων, η παρουσίαση εργασιών σε πραγματική ή ψηφιακή μορφή, ο χώρος της παρουσίασης και κάθε άλλη λεπτομέρεια αποφασίζεται από τους δύο εξεταστές και τον Διευθυντή της ΕΠΑ.Σ.

10. Λειτουργία Γραφείων Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (Γ.Ε.Α.Σ)

Τα Γραφεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Σταδιοδρομίας (Γ.Ε.Α.Σ) δύναται να λειτουργούν σε κάθε ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας Δ.ΥΠ.Α.

Σκοπός των Γ.Ε.Α.Σ είναι η σύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

Κύριο έργο τους είναι η πληροφόρηση των μαθητών/τριών σχετικά με τη δυνατότητα πραγματοποίησης “προγράμματος μάθησης σε εργασιακούς χώρους” στο πλαίσιο του δικού συστήματος Μαθητείας, η ενημέρωση των αποφοίτων/ουσων για τις μελλοντικές προοπτικές απασχόλησης, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, καθώς και η διοργάνωση εκδηλώσεων και

ημερίδων με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και επιχειρήσεων με στόχο την προβολή του έργου των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας.

Τα Γ.Ε.Α.Σ βρίσκονται υπό την εποπτεία του/της Διευθυντή/τριας των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας και η οργάνωση και λειτουργία τους υπάγεται στην αρμόδια Διεύθυνση της Δ' Γενικής Διεύθυνσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Πληροφορίες ως προς τις αρμοδιότητες, λειτουργία, στελέχωση, τήρηση αρχείων καθώς και ο κώδικας δεοντολογίας των Γ.Ε.Α.Σ, έχουν καταγραφεί στα άρθρα 44-49 του ν. 5832/2021, τ.Β, «Κατάρτιση Κανονισμού Λειτουργίας Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας του ΟΑΕΔ».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αλτάνης, Π., Κατσαρού, Φ., Κουτσοκλένης, Χ., (2001). *Στοιχεία Κοινωνικής Πρόνοιας*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Γούλας, Χ & Λιτζέρης, Π. (2017). *Δια Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*. Αθήνα. ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ
- ΕΟΠΠΕΠ (χ.χ). *Επαγγελματικά Περιγράμματα*. Ανακτήθηκε 01 Ιουλίου 2022 από <https://www.eoppep.gr/index.php/el/structure-and-program-certification/workings>
- ΕΟΠΠΕΠ (χ.χ). *Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων*. Ανακτήθηκε 04 Ιουλίου 2022 από <https://proson.eoppep.gr/el/QualificationTypes>
- Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 5832/14.12.21, τ.Β΄, Κοινή Υπουργική Απόφαση: 102791) *Κανονισμός Λειτουργίας Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ) Μαθητείας του ΟΑΕΔ*
- Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 981/12.03.2021, τ. Β΄, Απόφαση ΦΒ6/24964/Κ3, Έγκριση Πιλοτικού Πρότυπου Οδηγού Κατάρτισης των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ)
- Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 4001/29.07.2022 τ. Β΄, Απόφαση ΦΒ6/87959/Κ3, Έγκριση Πρότυπου Οδηγού Κατάρτισης των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ)
- Εφημερίδα Κυβέρνησης (ΦΕΚ 491/Β/20.02.2017) Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθμ. 26385/2017. *Πλαίσιο ποιότητας Μαθητείας* όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
- Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 193/Α/17.09.2013) Νόμος υπ΄ αριθμό 4186/2013. *Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις* όπως έχουν τροποποιηθεί
- Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ566/08.05.2006, 110998/2006) *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*
- Μακρόγλου,-Γουώλς, Μ., Σφυρίδου, Π., Τσέργας, Ν., *Στοιχεία Γενικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας*. Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».
- Cedefop (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Ελλάδα:Συνοπτική Περιγραφή*. Λουξεμβούργο. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Cedefop (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition. Luxembourg:Publication Office of the European Union.
- Cedefop (x.x.). *Programming document 2017-2020*. Ανακτήθηκε 04 Ιουλίου 2022 από <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/4152>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (Δ.Υ.Π.Α)
ΕΠΑΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ.....

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΥ ΕΠΑΣ

Α / Α ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ : .....

ΟΔΗΓΙΕΣ

- 1) Το Ημερολόγιο Μάθησης τηρείται από τον μαθητευόμενο καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος Μάθησης σε εργασιακό χώρο, είναι απαραίτητο για την παρακολούθηση και αξιολόγησή του και δεν μπορεί να αντικατασταθεί από οποιοδήποτε άλλο βιβλίο ή φυλλάδιο. Η τήρηση του Ημερολογίου Μάθησης αποτελεί ευθύνη του μαθητευόμενου και συνυπογράφεται από τον εκπαιδευτή της επιχείρησης.
- 2) Σε αυτό ο μαθητευόμενος καταγράφει περιληπτικά τις εργασίες που εκτέλεσε κατά τη διάρκεια του μήνα και τις τυχόν παρατηρήσεις του, υπογράφοντας το αντίστοιχο φύλλο Μάθησης.
- 3) Ο υπεύθυνος εκπαιδευτής του φορέα απασχόλησης του μαθητευόμενου συντάσσει μηνιαία συνοπτική έκθεση προόδου του μαθητευόμενου, συμπληρώνοντας και υπογράφοντας το σχετικό πίνακα.
- 4) Οι γνώσεις και δεξιότητες που καταγράφονται ακολουθούν τον μαθητευόμενο στην επαγγελματική πορεία του μετά τη λήξη της Μαθητείας και αποτελούν σημείο αναφοράς των επαγγελματικών προσόντων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της άσκησης του στην επιχείρηση/φορέα Μαθητείας.

Το Ημερολόγιο Μάθησης έχει εφαρμογή για τους μαθητευόμενους του σχολικού έτους ....., σύμφωνα με το Πλαίσιο Ποιότητας για τη Μαθητεία (Άρθρο 1 παρ.3 της αρ. ΦΒ7/108652/Κ3 ΚΥΑ ΦΕΚ4146 Β/9-9-2021) και τον Κανονισμό Λειτουργίας των ΕΠΑΣ (Άρθρο 39 παρ.3 της αρ. 102791/2021 ΚΥΑ των Υπουργών Εργασίας και Παιδείας ΦΕΚ 5832/Β/14.12.2021).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΥ

Όνοματεπώνυμο :.....
Όνομα πατέρα :.....
Έτος γέννησης : .....
Τόπος γέννησης : .....
Τόπος κατοικίας : .....
Α. Μ. Μαθητευομένου : .....
Εργοδότης : .....
Απόφαση έγκρισης : .....
Ημερομηνία έναρξης Μαθητείας : .....
Ημερομηνία λήξης Μαθητείας : .....
ΕΠΑΣ φοίτησης : .....
Ειδικότητα : .....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΠΑΣ Δ.ΥΠ.Α

Όνοματεπώνυμο : .....

Ιδιότητα : Διευθυντής/Υποδιευθυντής

Τηλέφωνο Επικοινωνίας : .....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Όνοματεπώνυμο : .....

Επιχείρηση : .....

Τμήμα : .....

Ιδιότητα : .....

Τηλέφωνο Επικοινωνίας : .....

Διεύθυνση Επιχείρησης : .....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Όνοματεπώνυμο : .....

Επιχείρηση : .....

Τμήμα : .....

Ιδιότητα : .....

Τηλέφωνο Επικοινωνίας : .....

Διεύθυνση πραγματοποίησης της Μαθητείας.....

.....

ΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΟ ΜΑΘΗΣΗΣ (ΑΡΙΣΤΕΡΑ)

(συμπληρώνεται από τον μαθητεύομενο & υπογράφεται και από τον εκπαιδευτή)

ΜΗΝΑΣ :		
ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ	ΩΡΕΣ
Από .../.../.... έως .../.../...		
Από .../.../.... έως .../.../...		
Από .../.../.... έως .../.../...		
Από .../.../.... έως .../.../...		
Από .../.../.... έως .../.../...		
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΥ		
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΥ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ : (.....)
..... (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ)	..... (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ)	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : ...../ ..... / .....

ΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΟ ΜΑΘΗΣΗΣ (ΔΕΞΙΑ)

(συμπληρώνεται από τον υπεύθυνο εκπαιδευτή του φορέα απασχόλησης)

ΜΗΝΑΣ :				
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΣΚΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ				
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΓΝΩΣΕΙΣ – ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ – ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ)	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ			
	ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ
ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ – ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ - ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ				
ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ				
ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ				
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΟΝΟΥ				
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ – ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ				
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ – ΟΜΑΔΙΚΟΤΗΤΑ				
ΣΥΝΕΠΕΙΑ				
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΦΟΡΕΑ				
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ				
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ : ΙΔΙΟΤΗΤΑ : ΥΠΟΓΡΑΦΗ : ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ :			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ : ΙΔΙΟΤΗΤΑ : ΥΠΟΓΡΑΦΗ : ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ :			

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΥ ΕΠΑΣ

Μηνιαίο Δελτίο Προγράμματος Μάθησης σε Εργασιακό Χώρο (Παρουσιολόγιο)

(βλ. άρθρο 34 παρ. 1 εδαφ. Β βιβλίο Νο 18, του Κανονισμού Λειτουργίας των ΕΠΑ.Σ και άρθρο 39 παραγρ. 2 εδαφ. η)

		Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης <small>Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης</small>				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
ΑΣΟΝΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ Μ.Ι.Σ.	ΤΙΤΛΟΣ:		ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:	
	ΜΑΘΗΤΕΥΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΑΣ ΤΟΥ ΟΑΕΔ ΣΧ.ΕΤΗ.2021-23			ΤΗΛΕΦΩΝΟ:		ΜΗΝΑΣ:	
ΕΠΑΣ :							

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΑΘΗΤΟΥ:		ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:				ΤΑΞΗ:		ΤΜΗΜΑ:
ΕΒΔΟΜΑΔΑ		ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΣΥΝΟΛΟ ΗΜΕΡΩΝ
1 ^η	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ							
	Υπογραφή Μαθητή							
2 ^η	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ							
	Υπογραφή Μαθητή							
3 ^η	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ							
	Υπογραφή Μαθητή							
4 ^η	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ							
	Υπογραφή Μαθητή							
5 ^η	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ							
	Υπογραφή Μαθητή							
Ημερομηνία Συμπλήρωσης:.....							ΜΗΝΙΑΙΟ ΣΥΝΟΛΟ ΗΜΕΡΩΝ	

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΕΡΓΟΔΟΤΗ:

Δηλώνω υπεύθυνα ότι ο ανωτέρω μαθητής είναι ασφαλισμένος για τις πιο πάνω ημέρες.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Βάσει των παραπάνω δηλούμενων ημερών θα καταβληθεί στον μαθητή από την επιχείρηση η προβλεπόμενη από τις κείμενες διατάξεις αμοιβή.

ΣΦΡΑΓΙΔΑ & ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

Μονογραφή Διευθυντή ΕΠΑΣ: .....

		Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης <small>Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης</small>				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
ΑΣΟΝΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ Μ.Ι.Σ.	ΤΙΤΛΟΣ:		ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:	
	ΜΑΘΗΤΕΥΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΑΣ ΤΟΥ ΟΑΕΔ ΣΧ.ΕΤΗ.2021-23			ΤΗΛΕΦΩΝΟ:		ΜΗΝΑΣ:	
ΕΠΑΣ :							

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

Οδηγίες συμπλήρωσης:

Το έντυπο τηρείται ανά μαθητή στην επιχείρηση και κάθε μαθητής υπογράφει ανά ημέρα παρουσίας, συμπληρώνοντας την ημερομηνία στο αντίστοιχο πεδίο. Με τη λήξη της εβδομάδας ο υπεύθυνος (ή οι υπεύθυνοι) της πρακτικής άσκησης, αφού διαγράψει με Χ τα πεδία των ημερών μη απασχόλησης συμπληρώνει στην τελευταία στήλη τον αριθμό των ημερών απασχόλησης και στο τέλος του μήνα υπογράφει στο τέλος της σελίδας. Το δελτίο έχει επιπλέον τον ρόλο υπεύθυνης δήλωσης εργοδότη.

Το έντυπο αποτελεί βάση για την συμπλήρωση των επομένων εντύπων αποτύπωσης του φυσικού αντικείμενου (ανθρωποώρες εκπαιδευομένων) και οικονομικού αντικείμενου (επίδοτηση πρακτικής). Τηρείται με μορφή βιβλίου αριθμημένων διπλών σελίδων, εκ των οποίων τα πρωτότυπα αποκόπτονται στο τέλος του μήνα και παραδίδονται στον υπεύθυνο της ΕΠΑΣ τα δε αντίγραφα τους, παραμένουν στο στέλεχος και διατηρούνται στο αρχείο της επιχείρησης. Με το πέρας κάθε μήνα, τα στοιχεία της απασχόλησης (ημέρες,) μεταφέρονται από τον υπεύθυνο της ΕΠΑΣ στην ηλεκτρονική εφαρμογή για την έκδοση της «Κατάστασης Πληρωμής Επιδομάτων Μαθητών».